Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

~~117~~
168
E.17
CA.933
[a^{10} b c^{8}]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

Zonder „indicating letters for the Rubricator."

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

Liber beati Hieronymi presbyteri de Viris illustribus.

Sine loco et anno: sed typis Nicolai Ketelaer et Gerardi de Leempt Typographorum Ultrajectensium, circa 1473. Regulis (ut aiunt) longis impressus.

Editio princeps et rarisſima.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

Incipit prologus beati iheronimi
preſbiteri ī librū: de viris illuſtribꝰ.

HOrtaris dexter. vt tranquillū ſequēs eccleſiaſticos
ſcriptores in ordinē digeram. Et q̄d ille in enume
randis gentilium litterarū viris fecit illuſtribus:
id ego in noſtris faciā id eſt a paſſione xp̄i. vſqꝫ ad quartū
decimū theodoſij imperatoris annū. omnes qui de ſcripturis
ſanctis memorie aliquid prodiderunt tibi breuitate exponā
Fecerunt quidem hoc idem apud grecos hermippꝰ ꝑipateticꝰ.
Antigonus. cariſtius ſatirus doctus vir et longe omniū doc
tiſſimus ariſtozenus muſicus apud latinos autem varro ſan
tranepos higinꝰ tranquillus ad quoꝝ exemplum vis cogere
me et prouocare. Sed non eſt ſimilis mea et illoꝝ condicio
Illi enim hiſtorias veteres. ānaleſqꝫ replicantes. potuerūt
quaſi de ingenti prato. paruā opuſculi ſui coronam texere.
Ego quid acturus ſum. qui nullū preuiū ſequens. peſſimum
vt dicitur magiſtrū memetipſum habeo. Quāq̄ꝫ et euſebius
pamphili in decē eccleſiaſtice ~~hyſtorie~~ libris maximo nobis ^ hyſtorie.
adiumento fuerit: et ſingulorum de quibus ſcripturi ſumus
volumina: etates auctoꝝ ſuoꝝ ſepe teſtentur. Itaqꝫ dn̄m
noſtrum iheſum xp̄m precor. vt ꝙ cycero tuus. qui in arce
romane eloquentie ſtetit. nō eſt facere dedignatus in bruto
oratoꝝ latine lingue texens cathologū. id ego in eccleſie eiꝰ
ſcriptoribus enumerādus digne. cohortatione tua impleam
Si qui autē de hijs qui vſqꝫ hodie ſcriptitant a me in hoc
volumine pretermiſſi ſunt. ſibi magis q̄ michi imputare de-
bebunt. Neqꝫ enim celantes ſcripta ſua. de hijs que nō legi
noſſe potui. et ꝙ alijs forſitan notum michi in hoc terrarum
angulo fuerit ignotū. Certe cum ſcriptis ſuis claruerint non

KONINKL. BIBLIOTHEEK TE 'S HAGE.

[a]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

magnopere noſtri ſilentij diſpendia ſuſpirabunt. ¶ Diſcant igitur celſus porphirius. iulianus rabidi aduerſus criſtum canes. diſcant ſectatores eorum. qui putant eccleſiam nullos philoſophos et eloquentes. nullos habuiſſe doctores: quanti et quales viri. fūdauerint. inſtruxerint. adornauerint. et deſinant fidem noſtram. ruſtice tantum ſimplicitatis arguere. ſuamqꝫ potius impericiam recognoſcant.

Incipiunt capitula ſeu enumerationes viroꝝ illuſtrium.

Symon petrus Ca. i.
Jacobꝰ fr̄ dn̄i Ca. ij.
Matheꝰ qui et leui. Ca. iij.
Judas fr̄ iacobi Ca. iiij.
Paulꝰ qui et ſaulꝰ. Ca. v.
Barnabas qui et io. Ca. vi.
Lucas euāgeliſta Ca. vij.
Marcus euāgeliſta Ca. viij.
Johēs aplūs et euā. Ca. ix.
Hermē qui et paſtor Ca. x.
Philo iudeus Ca. xi.
Lucius āneꝰ ſeneca Ca. xij.
Joſephus Ca. xiij.
Juſtus tyberieñ. Ca. xiiij.
Clemens ep̄s Ca. xv.
Ignacius ep̄s Ca. xvi.
Policarpus ep̄s Ca. xvij.
Papias epūs Ca. xviij.
Quadratus epūs Ca. xix.
Ariſtides phūs Ca. xx.
Agrippa cognomento caſtoris Ca. xxi.
Egeſippꝰ hyſtoꝰ. Ca. xxij.
Juſtinus phūs Ca. xxiij.
Melito ep̄s Ca. xxiiij.
Theophilꝰ ep̄s Ca. xxv.
Apollinaris ep̄s Ca. xxvi.
Dyoniſius ep̄s Ca. xxvij.
Pinitus ep̄s Ca. xxviij.
Tacianꝰ here. Ca. xxix.
Philippus ep̄s Ca. xxx.
Muſanus ep̄s Ca. xxxi.
Modeſtus Ca. xxxij.
Bardeſanes he. Ca. xxxiij.
Victor ep̄s Ca. xxxiiij.
Hyreneus ep̄s Ca. xxxv.
Pāthenꝰ ep̄s Ca. xxxvi.
Rodon Ca. xxxvij.
Clemens pbr̄. Ca. xxxviij
Milichiades Ca. xxxix.

Apollonius	Ca.xl.
Serapion	Ca.xli.
Apolloniꝰ ſenator	Ca.xlij.
Theophilus ep̄s	Ca.xliij.
Bachilus ep̄s	Ca.xliiij.
Policrates ep̄s	Ca.xlv.
Heraclius ep̄s	Ca.xlvi.
Maximus	Ca.xlvij.
Candidus	Ca.xlviij.
Appion	Ca.xlix.
Sextus	Ca.l.
Arabianus	Ca.li.
Judas	Ca.lij.
Tercullianus	Ca.liij.
Origenes	Ca.liiij.
Ammonius phūs.	Ca.lv.
Ambroſiꝰ dyacoꝰ	Ca.lvi.
Triphon	Ca.lvij.
Minucius	Ca lviij.
Gaius	Ca.lix.
Berillus ep̄s	Ca.lx.
Ypolitus ep̄s	Ca.lxj.
Alexander ep̄s	Ca.lxij.
Julius affricanꝰ	Ca.lxiij.
Geminus pbr̄	Ca.lxiiij.
Theodorus epūs	Ca.lxv.
Cornelius epūs	Ca.lxvi.
Cyprianus	Ca.lxvii.
Ponciꝰ dyaconꝰ.	Ca.lxviii.
Dyoniſius epūs	Ca.lxix.
Nouacius hereſi.	Ca.lxx.
Malchion pbr̄	Ca.lxxi.
Archelaus ep̄s	Ca.lxxij.
Anatholius ep̄s	Ca.lxxiij.
Victorinꝰ ep̄s	Ca.lxxiiij.
Pamphilus pbr̄	Ca.lxxv.
Pierius pbr̄	Ca.lxxvi.
Lucianus pbr̄	Ca.lxxvij.
Phileas epūs	Ca.lxxviij
Arnobius pbr̄	Ca.lxxix.
Firmianus	Ca.lxxx.
Euſebius ep̄s	Ca.lxxxi.
Reticius ep̄s.	Ca.lxxxij.
Methodius ep̄s	Ca.lxxxiij.
Juuentꝰ pbr̄	Ca.lxxxiiij
Euſtacius ep̄s	Ca.lxxxv.
Marcellus ep̄s	Ca.lxxxvi.
Athanaſiꝰ ep̄s.	Ca.lxxxvij.
Anthonius mo.	Ca.lxxxviij
Baſilius ep̄s	Ca.lxxxix.
Theodorus	Ca.xc.
Euſebius ep̄s	Ca.xci.
Trifilius epūs.	Ca.xcij.
Donacius here.	Ca.xciij.
Aſterius phūs	Ca.xciiij.
Lucifer epūs	Ca.xcv.
Euſebius epūs	Ca.xcvi.
Fortunaciꝰ ep̄s.	Ca.xcvii.
Atacius epūs.	Ca.xcviii.
Serapion epūs	Ca.xcix.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

Hylarius ep̄s Ca.c.
Victoꝛinꝰ rethoꝛ Ca.ci.
Tytus ep̄s Ca.cij.
Damaſus ep̄s Ca.ciij.
Apollinaris ep̄s Ca.ciiij.
Gregoꝛius Ca.cv.
Pacianus Ca.cvi.
Fotinus hereſiar. Ca.cvij.
Phebadius Ca.cviij.
Didimus cecus. Ca.cix.
Optatus Ca.cx.
Achilius ſeuerus Ca.cxi.
Cyrillus ep̄s Ca.cxij.
Euſonius ep̄s Ca.cxiij.
Ephiphanꝰ ep̄s Ca.cxiiij.
Effrem dyaconꝰ Ca.cxv.
Baſilius ep̄us Ca.cxvi.
Gregoꝛiꝰ nazãſeꝰ. Ca.cxvij.
Lucius ep̄us Ca.cxviij.
Diodoꝛus ep̄s Ca.cxix.
Euuomiꝰ here. Ca.cxx.
Priſcillianꝰ ep̄s Ca.cxxi.
Patronianꝰ ep̄s. Ca.cxxij.
Tyberiaꝰ boeciꝰ Ca.cxxiij.
Ambroſius ep̄s. Ca.cxxiiij
Euagrius ep̄s Ca.cxxv.
Ambroſiꝰ alexãꝰ Ca.cxxvi.
Maximus ep̄s Ca.cxxvij.
Gregoꝛius ep̄s. Ca.cxxviij
Johãnes pbr̄ Ca.cxxix.
Gelaſius ep̄s Ca.cxxx.
Theotimꝰ ep̄s Ca.cxxxi.
Dexter Ca cxxxij.
Amphilonchiꝰ Ca.cxxxiij.
Sophoꝛonius. Ca.cxxxiiij
Iheronimus pbr̄ qui et hūc
libellū cōſcripſit. Ca cxxxv

Incipit liber beati iheronimi preſbiteri de viris illuſtribus. ¶ Capitulum primū.

Simon petrus filius iohannis prouintie galilee. vico bethſaida frater andree apoſtoli. et prīcipes apoſtolorum: poſt epiſcopatum āthiocēſis eccleſie. et p̄dicationē diſperſionis eorum qui de circumciſione crediderant in ponto galacia. capadotia. aſia et bithimia: ſecundo claudij anno ad expugnandum ſymonem magum romam pergit: ibiqꝫ vigintiquinque annos cathedrā ſacerdotalem tenuit vſqꝫ ad vltimum annum neronis. i. quartumdecimum. a quo et affixus cruci martirio coronatus eſt. capite ad terram verſo et in ſublime pedibus eleuatis: aſſerēs ſe īdignū qui ſic crucifigeretᷣ vt dominꝰ ſuus. Scripſit duas epiſtolas que canonice nominantur. quarum ſecunda a pleriſqꝫ eius eſſe negatur propter ſtili cum priore diſſonantiam. Sed et euāgelium iuxta marcum qui auditor eius et interpres fuit huius eſſe diciᷣ. ¶ Libri aūt de quibꝰ vnꝰ actuum eius inſcribitur aliꝰ euangelij. terciꝰ p̄dicatiōis quartus apocalipſeos. quintꝰ iudicij: inter apocriphas ſcripturas repudiantur. Sepultus rome in vaticano iuxta viam triūphalē: totius orbis veneratione celebraᷣ. Capit. ij.

Iacobus qui appellaᷣ frater domini cognomēto. iuſtꝰ vt non nulli exiſtimant ioſeph ex alia vxore. vt autē michi videtur marie ſororis matris domini. cuius iohannes in libro ſuo meminit filius: poſt paſſionem domini ſtatim ab apoſtolis iheroſolimorum epiſcopus eſt ordinatus. vnā tm̄ ſcripſit epiſtolā. que de ſeptē canonicis eſt: que et ipſa ab alio quodam ſubnomine eius edita aſſeritur: licet paulatim tpe

a iii

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

procedente obtinuerit auctoritatem. ¶ Egecippus vicinus apoſtolorum temporibus in quinto commentariorum libro de iacob narrans ait. Suſcepit eccleſiam iheroſolimorum regendam per apoſtolos frater domini iacobus: cognomento iuſtus. Multi ſiquidem iacobi vocabantur. ſed hic de vtero matris ſanctus fuit: vinum et ſiceram non bibit carnem nullam commedit. Numq̃ attonſus eſt nec vnctus oleo nec vſus balneo. huic ſoli licitum erat ingredi ſancta ſanctorum. Siquidem veſtibus laneis non vtebatur ſed lineis: ſolus q̃ ingrediebatur in templum. et fixis genibus pro populo depreca batur: in tantum vt camelorum duriciam traxiſſe eius genua crederentur. Dicit et alia multa que enumerare longum eſt. Sed et ioſephus in viceſimo libro antiquitatum refert et clemens in ſeptimo ypotypoſeon. id eſt diſputationū vel informationū. mortuo feſto qui iudeā regebat miſſum eſſe a nerone ſucceſſorem eius albinum. Qui cum necdum ad prouinciam perueniſſet. Anianus inquit pontifex adoleſcens. aniani filius de genere ſacerdotali. accepta occaſione anarchias: id eſt principatus concilium cōgregauit. et compellens publice iacobum vt criſtum dei filium denegaret. cōtradicentem lapidari iuſſit. Qui cum precipitatus de prima templi confractis cruribꝰ adhuc ſemiuiuus tollens ad celū manꝰ diceret. domine ignoſce illis quid enī faciunt neſciunt. fullonis fuſte quo vda veſtimenta extorqueri ſolent in cerebro percuſſus interĳt. Tradit idem ioſephꝰ tante eū ſanctitatis fuiſſe et celebritatis in populo vt propter eius necem creditum ſit ſubuerſam eſſe iheroſolimā. Hic eſt de quo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

apoſtolus paulus ſcribit ad galathas. Aliū autem apoſtoloꝝ
vidi neminem niſi iacobum fratrem domini. Et apoſtolorū
ſuper hoc crebrius actus teſtātur. Euangelium quoqꝫ quod
appellatur ſcōm hebreos et a me nuper ī grecum ſermonem
latinumqꝫ tranſlatum eſt. quo et origenes ſepe vtitur. Poſt
reſurrectionem ſaluatoris refert. Dominus aūt cum dediſſet
ſindonem ſeruo ſacerdotis ibat ad iacobum et apparuit ei.
Iurauerat enim iacobus ſe non cōmeſturum panem ab illa
hora qua biberat calicem domini. donec videret eum reſur-
gentem a dormientibus. Rurſuſqꝫ poſt paululum. Afferte ait
dominus menſam et panem. Statimqꝫ additur. Tulit panē
et benedixit ac fregit. Et poſt dedit iacobo iuſto et dixit.
Frater mi cōmede panem tuum. quia ſurrexit filius hominis
a dormientibus. Triginta itaqꝫ annis iheroſolime rexit eccle
ſiam. i. vſqꝫ ad ſeptimum neronis annum. et iuxta templum
vbi et precipitatus fuerat eſt ſepultus. Titulum vſqꝫ ad ob-
ſidionem tyti et vltimam adriāi notiſſimum habuit. Quidā
de noſtris in monte oliueti eum conditum putant ſed falſa ē
eorum opinio.

Capitulum. iij.

MAtheus qui et leui ex publicano apoſtolus primus in
iudea propter eos qui ex circumciſione crediderāt euā
gelium criſti hebreis litteris verbiſqꝫ compoſuit. Quod quis
poſtea in grecum tranſtulerit non ſatis certum eſt. Porro ip
ſum hebraicum habetur vſqꝫ hodie in ceſarienſi bibliotheca.
quam pamphilus martir ſtudioſiſſime confecit. Michi quo
qꝫ a nazareis qui in beroea vrbe ſyrie hoc volumine vtunc
ſcribendi facultas fuit. In quo aduertendum eſt. ꝙ vbicūqꝫ
euangeliſta ſiue ex perſona ſua ſiue ex domini ſaluatoris ve
teris ſcripture teſtimonijs abutitur. non ſequitur ſeptuagīta
tranſlatorum auctoritatem ſed hebraicam. E quibus illa duo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

ſunt. Ex egypto vocaui filium meum. Et quoniam nazareus vocabitur.

Capit. iiij.

IUdas frater iacobi ipſam vnam paruam que de ſeptem canonicis eſt epiſtolam reliquit. Et quia de libro enoch qui apocriphus eſt in ea aſſumit teſtimonium a pleriſque reititur. Tamen auctoritatem vetuſtate iam et vſu meruit vt inter ſanctas ſcripturas computetur.

Capit. v.

PAulus apoſtolus qui ante ſaulus extra numerum duodecim apoſtolorum. de tribu beniamin et oppido iudee giſcali fuit. Quo a romanis capto cum parētibus ſuis tharſum cilicie commigrauit. A quibus ob ſtudia legis miſſus iheroſolimam. a gamalilee viro doctiſſimo cuius lucas meminit eruditus eſt. Cum autem interfuiſſet neci martiris ſtephani et acceptus a pontifice templi epiſtolis ad perſequendum eos qui in criſtum crediderāt damaſcum pergeret reuelatione compulſus ad fidem quemadmodum in actibus apoſtolorum ſcribitur in vas electionis de perſecutore tranſlatꝰ eſt. Cumque primum ad predicationem eius ſergius paulus proconſul cypri crediđiſſet. ab eo quod eum criſti fidei ſubiecerit ſortitus eſt nomen. Et coniuncto ſibi barnaba multis vrbibus peragratis reuertens qꝫ iheroſolimam. a petro iacobo et iohanne gentium apoſtolus eſt ordinatus. Et quia in actibus apoſtolorum pleniſſime de eius conuerſatione ſcriptum eſt. hoc tantum dicam. ꝙ poſt paſſionem domini viceſimo et quīto anno ideſt ſecundo neronis eo tempore quo feſtus procurator iudee ſucceſſit felici. romam vinctus mittitur et biennium in libera manens cuſtodia. aduerſus iudeos de aduentu criſti cotidie diſputauit. Sciendum autem in prīma ſatiſfactione nondum neronis imperio roborato nec

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

in tanta erūpente ſcelera quanta de eo narrant hyſtorie pau
lum. dimiſſum a nerone vt euangelium criſti in occidentis qꝫ
partibus predicaretur ſicut ipſe ſcripſit in ſecunda epiſtola
ad thimotheum eo tempore quo et paſſus eſt. Et de vinculis
dictauit epiſtolam. In prima inquit mea ſatiſfactione nemo
michi affuit ſed omnes me dereliquerunt non eius imputet̃
Dominus autem affuit michi. et cōfortauitt me. vt per me
predicatio compleretur. et audirent omnes gentes quia libe
ratus ſum de ore leonis. Manifeſtiſſime leonem propter feri
tatem. neronem ſignificans. Et in ſequētibus. Liberauit me
ait de ore leonis. Et ſtatim liberauit me dominus ab omni
opere malo et ſaluauit in regnum ſuum celeſte. ꝗ. ſ. preſens
ſibi ſentiret imminere martirium. Nam ī eadem epiſtola pre
miſerat. Ego enim iam īmolor et tempus reſolutionis mee
īſtat. Hic ergo quartodecimo neronis anno. Eodem die quo
petrus rome pro criſto capite truncatur. ſepultuſqꝫ eſt in via
oſtienſi anno poſt paſſionem dn̄i triceſimoſeptimo. Scripſit
autem nouem ad ſeptē eccleſias epiſtolas. Ad romanos vnā
Ad corinthios duas. Ad galathas vnam. Ad epheſios vnā
Ad philippenſes vnam. Ad coloſenſes vnam. Ad theſſaloni-
cēſes duas. Preterea ad diſcipulos ſuos quatuor. Ad thimo
theum duas. Tyto vnam. Philemoni vnam. Epiſtola autem
que fertur ad hebreos nō eius credit̃ propter ſtili ſermōiſqꝫ
diſſonantiam. ſed vel barnabe iuxta tertullianū vel luce euā
geliſte iuxta quoſdā. vel clementis poſt romane eccleſie epiſ
copi. Quem aiunt ſententias pauli proprio ordinaſſe et or-
naſſe ſermone. vel certe quia paulus ſcribebat ad hebreos.
et propter inuidiam ſui aput eos nominis. titulum in prĩci
pio ſalutationis amputauerit. Scripſerat autem vt hebreꝰ
hebrayce. i. ſuo eloquio diſertiſſime: ea que eloquēter ſcripta

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

fuerant in hebreo eloquentius vertiſſe in grecum: et hanc eſſe cauſam ꝙ a ceteris pauli epiſtolis diſcrepare videatur. Legunt quidam et ad laodicenſes. ſed ab oĩbus exploditur.

Capitulum. vi.

Barnabas cyprius qui et ioſeph leuites cum paulo gẽtium apoſtolus ordinatus vnam ad edificationem eccleſie pertinentem epiſtolã compoſuit que inter apocriphas ſcripturas legitur. Hic poſtea propter iohannem diſcipulum qui et marcus vocabatur ſeparatus a paulo. nichilominus euangelice p̄dicationis ĩiunctũ ſibi opꝰ exercuit. Ca. vij.

Lucas medicꝰ ãtiocenſis vt eius ſcripta indicant greci ſermonis nõ ignarus fuit ſectator apoſtoli pauli. et omnis eius peregrinatioĩs comes: ſcripſit euangelium. De quo idem paulus. Miſimus inquit cum illo fratrem: cuius laus ẽ in euangelio per omnes eccleſias. Et ad colocenſes. Salutat vos medicus kariſſimus. Et ad thimotheum lucas mecũ eſt ſolus. Aliud quoque edidit volumen egregium qđ titulo apoſtolorum praxeon ideſt actuum prenotatur. cuius hyſtoria vſqꝫ ad biennium rome cõmemorantis pauli peruenit ideſt vſqꝫ ad quartum neronis annum. Ex quo intelligimus in eadem vrbe librum eſſe compoſitum. Igitur periodis ideſt reſponſionem pauli et tecle. et totam baptiſati leonis fabulã inter apocriphas ſcripturas computamus. Quale enim eſt vt indiuiduus comes apoſtoli inter ceteras eius res hoc ſolum ignorauerit. Sed et tertullianus vicinus illorum tpm refert preſbiterum quemdam in aſia philoſten. i. amatorem pauli apoſtoli conuictũ apud iohannem quod auctor eſſet libri: et cõfeſſum ſe hoc pauli amore feciſſe et de loco excidiſſe. Quidã ſuſpicant᷑ quotienſcũqꝫ paulus dicat in epiſtolis ſuis meũ euãgeliũ de luce ſignificare voluiſſe: et lucã nõ ſolũ ab a-

poſtolo paulo didiciſſe qui cum domino in carne non fuerat ſed a ceteris apoſtolis. Quod et ipſe quoqꝫ in principio voluminis ſui declarat dicens: ſicut tradiderunt nobis qui a pricipio ipſi viderunt: et miniſtri fuerunt ſermonis. Igitur euāgelium ſicut audierat ſcripſit. Acta vero apoſtolorum ſicut viderat ipſe compoſuit. Dixit octoginta et quatuor annos vxorem non habuit: et ſepultus eſt conſtantinopoli ad quā vrbem viceſimo conſtantij anno oſſa eius cum reliquijs. Andree apoſtoli de achaya tranſlata ſunt. Capitulum. viij.

Marcus diſcipulus et interpres petri apoſtoli iuxta ꝙ petrum referentem audierat rogatus rome a fratribꝰ breue ſcripſit euangelium. Qđ cum petrus audiſſet probauit et eccleſiis legendum ſua auctoritate tradidit ſicut ſcripſit in ſexto ypotypoſeon. i. īformationum libro et pappas iherapolitanus epiſcopus meminit huius marci. Et petrus ī prima epiſtola ſua meminit ſub nomine babilonis figuraliter romā ſignificans. Salutat vos̄ eccleſia que eſt ī babilōe collecta et marcus filius meus. Aſſumpto itaqꝫ euangelio quod ipſe fecerat perrexit egyptum. et primus alexandrie criſtum annuntians conſtituit eccleſiam tanta doctrina et vite continētia vt omnes ſectatores criſti ad exemplum ſui cogeret. Deniqꝫ philo diſertiſſimus iudeorum iudeus alexādrie primam adhuc eccleſiam iudaizantem quaſi in laudem gentis ſue librum ſuper hac conuerſatione ſcripſit. Et quomodo lucas narrat ieroſolime credentes omnia habuiſſe communia ſic ille quod alexandrie fieri ſub marco doctore cernebat memorie tradidit. Mortuus eſt autem octauo neronis anno et ſepultus alexandrie ſuccedente ſibi aniano. Ca. ix.

Iohannes apoſtolus quem iheſus amauit plurimū filiꝰ zebedei. et frater iacobi quem herodes poſt paſſionem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

domini decollauit. Nouiſſimus omnium ſcripſit euangelium
rogatus ab aſie epiſcopis aduerſus thermtum et alios here-
ticos et maxime tunc hebionitarum dogma conſurgens. qui
aſſerunt criſtum ante mariam non fuiſſe. vnde etiam compul
ſus eſt diuinam eius edicere natiuitatem. Sed et alia cauſa
huiꝰ ſcripture fertur ꝙ cum legiſſet. mathei et marci. et luce
volumīa probauerit quidem textum hyſtorie. et vera eos dix
iſſe firmauerit. ſed vnius tantum anni in quo et paſſus eſt
poſt carcerem iohannis hyſtoriam texuiſſe. pretermiſſo itaqꝫ
anno cuius acta a tribus expoſita fuerant. ſuperioris tem-
poris anteꝙ̄ iohānes clauderetur in carcere geſta narrauit.
ſicut manifeſtum eſſe poterit hijs qui diligenter quatuor
euangeliorum volumina legerint. Que res diaphonian id ē
diſſonantiam que videtur iohannis eſſe cum ceteris tulit.
Scripſit autem et vnam epiſtolam cuius exordium eſt. Qđ
fuit ab inicio quod audiuimus et vidimus oculis noſtris.
quod perſpeximus et manus noſtre tractauerunt de verbo
vite que ab vniuerſis eccleſiaſticis et eruditis viris pro-
batur. Relique autem due quarum principium eſt. Senior
electe domine et natis eius. Et ſequentis. Senior gapo ka
riſſimo quem ego diligo in veritate. iohannnis preſ biteri
aſſeruntur cuius hodieqꝫ alterū ſepulchrum apud epheſum
oſtenditur. Et non nulli putant duas memorias eiuſdem
iohannis euangeliſte eſſe ſuper qua re cum per ordinem ad
papiam auditorem eius ventum fuerit diſſeremꝰ. Quarto
decimo igitur anno. ſecundam poſt neronem perſecutionem
mouente domiciano in pathmos inſulam relegatus ſcrip-
ſit apocalipſin: id eſt reuelationem quam interpretati ſunt
iuſtinus martir et hyreneus. Interfecto autem domiciano

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

et actibus eius ob nimiam crudelitatem a ſenatu reciſſis. ſub
narua pertinace rediit ephesum. ibiqꝫ vſqꝫ ad traianum prin
cipē perſeuarans totas aſye fundauit rexitqꝫ eccleſias et cō
fectus ſenio ſexageſimo octauo poſt paſſionem domini anno
mortuus. ac iuxta eandem vrbem ſepultus eſt. Ca. x.

Hermen cuius apoſtolus paulus ſcribens ad romanos
meminit dicens. Salutate flegontā. hermen. patrobā
herman et qui cum eis ſunt fratres. Hunc aſſerunt auctorē
eſſe libri qui appellatur paſtoris. et apud quaſdam grecie ec-
cleſias etiam publice legitur. Reuera vtilis liber multiqꝫ de
eo ſcriptorum veteꝝ vſurpauere teſtimonia. ſed aput latinos
pene ignotus eſt. Capitulnm. xi.

Philo iudeus natione alexandrinus. de genere ſacerdo-
tum. idcirco a nobis inter ſcriptores eccleſiaſticos po
nitur. quia in libro quem de prima marci euangeliſte aput
alexandriam ſcripſit eccleſia in noſtrorum laude verſatus ē.
non ſulum eos ibi ſed in multis quoqꝫ prouintiis eſſe cōme
morās et habitacula eorum dicens monaſteria. Ex quo appa
ret talem primum in criſtum credentium fuiſſe eccleſiam. qua
les nūc monachi eſſe imitantur et cupiunt. vt nichil cuiuſqꝫ
proprium ſit. nullus īter eos diues. nullus pauper patrimo
nia egentibus diuidantur. orationi vacent et pſalmis. doc-
trine quoqꝫ et continentie. quales et lucas refert primum
iheroſolime fuiſſe credentes. Aiunt hunc ſub gayo caligula
rome periclitatum quo ligatus ſue gentis miſſus fuerat. cum
ſecunda vice veniſſet ad claudiū in eadem vrbe locutum eſſe
cum apoſtolo petro eiuſqꝫ habuiſſe amicicias. et ob hāc cau
ſam etiam marci diſcipuli petri aput alexandriam ſectatores
ornaſſe laudibus ſuis. ¶ Extant huius preclara et innume
rabilia opera. In quinqꝫ libros moyſi de confuſione linguaꝝ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

liber vnus. De natura et inuentione liber vnus. De hijs
que ſenſu precamur et teſtamur liber vnus. De eruditione
liber vnus. De herede diuinarum rerum liber vnus. De di
uiſione equalium et contrariorum liber vnus. De tribus
virtutibus liber vnus. Quare quorumdam in ſcripturis
mutata ſint nomina liber vnus. De pactis libri duo. De vi-
ta ſapientis liber vnus. De gygantibus liber vnus. Quod
ſompnia mittantur a deo libri quinqꝫ. Queſtionum et ſolu-
tionum ī exodum libri quinqꝫ. De tabernaculo et decalogo
libri quatuor. necnon et de victimis ſiue repromiſſionibus
ſiue de maledictis. De prouidentia. De iudeis. De conuerſa
tione vite. De alexandro et ꝙ propriam rationem habeant
muta animalia. et ꝙ omnis inſipiens ſeruus ſit. Et de vita
noſtrorum librum de quo ſupradiximus vnum. de apoſtoli-
cis viris quem et inſcripſit periſo octhe yroti koy ideſt de
vita contemplatiua. ꝙ videlicet celeſtia contemplentur et
ſemper orent deum et ſub alijs iudicibus. De agricultura
duo. De ebrietate duo. Sunt et alia eius monimenta inge
nij que in manus noſtras non peruenerunt. De hoc vulgo
apud grecos dicitur platon philon izein philon platon izein
id eſt aut plato philonem ſequitur aut philo platonem ſe-
quitur. Tanta enim eſt ſimilitudo ſenſuum et eloquij.

Capitulum. xij.

LVcius anneus ſeneca cordubenſis fortini ſtoyci diſci-
pulus et patruus lucani poete continentiſſime vite
fuit. Quem non ponerem in catalogo ſanctorum. niſi me ille
epiſtole prouocarent que leguntur a pluribus. pauli ad ſe-
necam ſenece ad paulum. In quibus cum eſſet neronis ma
giſter et illius temporis potentiſſimus optari ſe dicit eſſe
loci illius apud ſuos. cuius ſit paulus apud criſtianos.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

Hic ante biennium quam petrus et paulꝰ martirio corona
rentur a nerone interfectus eſt. Capit.xiij.

IOſephus mathatye filius ex iheroſolimis ſacerdos a
veſpaſiano captus cum tyto eius filio relictus eſt. Qui
romam veniens: ſeptem libros iudaice captiuitatis: impera-
toribus patri filio qꝫ obtulit. Qui et bibliothece publice tra
diti ſunt. Et ob ingenij gloriam: ſtatuā quoqꝫ rome meruit.
Scripſit autem et alios viginti libros antiquitatum. ab ex
ordio mundi vſqꝫ ad quartumdecimum annum domiciani ce
ſaris et duos arachaiſitetos. i. cōflictus aduerſus appionem
gramaticum alexandrinum. qui ſub caligula legatus miſſus
ex parte gentilium. contra philonem etiam librum vitupe-
rationem gentis iudaice cōtinentem ſcripſerat. Alius quoqꝫ
liber eius qui inſcribitur pericratopos logiſmoi. i. de poten
tia loquendi valde elegans habetur. In quo et machabeoꝝ
ſunt digeſta martiria. Hic in octauodecimo antiquitatum li
bro manifeſtiſſime cōfitetur propter magnitudinem ſignoꝝ
criſtum a phariſeis interfectum. et iohannem babtiſtam veꝝ
prophetam fuiſſe et propter interfectionem iacobi apoſtoli
iheroſolimam dirutam. ¶ Scripſit autem de domino in hūc
modum. Eodem tempore fuit iheſus ſapiēs vir ſi tamen viꝝ
eum oportet dicere. Erat enim mirabilium patrator operum
et doctor eorum qui libenter vera ſuſcipiunt. Plurimos quo
qꝫ tam de iudeis quam de gentibus ſui habuit ſectatores et
credebatur eſſe criſtus. Cumqꝫ inuidia noſtrorum principum
cruci eum pylatus addixiſſet nichilominus qui eum primū
dilexerant perſeuerauerunt ī fide. Apparuit autem eis tercia
die viuens. Hec et alia mirabilia carminibus prophetarum
de eo vatioinantibus. Et vſqꝫ hodie criſtianorum gens ab
hoc ſortita vocabulum non deficit. Capit.xiiij.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

Iuſtus tyberienſis de prouintia galilea conatus eſt et ipſe iudaicarū rerum hyſtoriam texere. et quoſdā cōmentariolos deſcripſit. Sed hunc ioſephus arguit mendacij. Conſtat autē illum eodem tempore ſcripſiſſe quo et ioſephum.

Capitulum. xv.

Clemens de quo apoſtolus paulus ad philippenſes ſcribens ait. Cum clemente et ceteris cooperatoribus meis quorum nomina ſcripta ſunt in libro vite. quartus poſt apoſtolum petrum rome epiſcopus fuit. Siquidem ſecundus linus fuit. Tercius anacletus. tametſi plerique latinorum ſecundum poſt apoſtolum petrum putent fuiſſe clementem. Scripſit ex perſona romane eccleſie ad eccleſiam chorinthiorum valde vtilem epiſtolam. et que ī non nullis locis etiam publice legitur. que michi videtur karacteri epiſtole que ſub nomine pauli ad hebreos fertur conuenire. Sed et multis de eadem epiſtola non ſolum ſenſibus ſed iuxta verborum quoque ordinem abutitur. et omnino grandis in vtraqꝫ ſimilitudo eſt. Fertur et ſecunda ex eius nomine epiſtola que a veteribus reprobatur. et diſputatio petri et appionis longo ſermone conſcripta. quam euſebius in tercio eccleſiaſtice hyſtorie volumine coarguit. Obijt tercio traiani anno: et nominis eius vſque hodie memoriam rome extructa eccleſia cuſtodit.

Capitulum. xvi.

Ignacius anthiochene eccleſie tercius poſt petrum apoſtolum epiſcopus perſecutionem commouente traiano dampnatus eſt: et ad beſtias romam vinctus mittitur. Cumqꝫ nauigans ſmirnam veniſſet vbi policarpus auditor iohannis apoſtoli epiſcopus erat. ſcripſit vnam epiſtolam ad epheſios. alteram ad magneſianos.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

terciam ad trollenſes quartam ad romanos. Et inde egredi
ens ſcripſit ad philadelphenos. et ſmirneos . et proprie ad
policarpum. cōmēdans illi anthiochenam eccleſiam. In qua
et de euangelio quod nuper a me trāſlatum eſt. ſuper pſona
criſti ponit teſtimonium dicens. Ego vero et poſt reſurrecti
onem in carne eum vidi: et credo quia ſit. Et quando venit
ad petrum et ad eos qui cum petro erant dixit eis. Ecce pal
pate et videte. quia non ſum demonium incorporale: et ſtatī
tenuerunt eum et crediderunt. Dignum autem michi videtur
quia tanti viri fecimus mēſionem. de epiſtola eius quam ad
romanos ſcripſit pauca ponere. De ſiria vſqꝫ romam pugno
ad beſtias in mari et in terra. nocte ac die. ligatus cum decē
leopardis hoc eſt militibus qui me. cuſtodiunt: quibus et cū
benefecero peiores fiunt. Iniquitas autem eoꝝ mea doctrīa
eſt. ſed nō idcirco iuſtificatus ſum. Utinam fruar beſtijs que
michi ſunt preparare: quas et oro veloces eſſe michi ad inte
ritum. et ad ſupplicia: et illiciam eas ad me cōmedendum. ne
ſicut et aliorū martirum non audeant corpus attingere meū.
Qd̾ ſi noluerint venire. ego vim faciam. ego me ingeram vt
devorer . Ignoſcite michi filioli mei: quid michi proſit ego
ſcio. Nunc īcipio eſſe diſcipulus criſti: nichil de hijs que vi
dent᷒ deſiderans: vt criſtum iheſum inueniam. Ignis crux beſ
tie confractio oſſium . membrorum qꝫ diuiſio et totius cor-
poris contricio: et tormenta dyaboli in me veniant: tantum
vt criſto fruar. Cumqꝫ iam dampnatus eſſet ad beſtias : et
ardore patiendi. rugientes audiret leones: ait frumentū xp̄i
ſum. dentibus beſtiarum molar . vt panis mundus inueniar
Paſſus eſt autem ſexto traiani āno. Reliquie corporis eius
in anthiochia iacent extra. portam dafniticam in cimiterio.

Capitulum. xvij.

Policarpus iohannis apoſtoli diſcipulus et ab eo ſmir ne epiſcopꝰ ordinatus: totius aſie princeps fuit. Quip pe qui nonnullos apoſtolorum et eorum qui dominum vi derant magiſtros habuerit et viderit. Hic propter quaſdam ſuper diem paſche queſtiones ſub imperatore āthonino pio eccleſiam in vrbe regem te amiceto romam venit. vbi plu rimos credentium martionis et valentini perſuaſione decep tos reduxit ad fidem. Cumqꝫ ei fortuito obuius fuiſſet mar cion et diceret. Cognoſce nos: reſpondit. Cognoſco primo genitum ſathane. Poſtea vero regnante marco anthoni no et lucio aurelio commodo. quarta poſt neronem perſe cutione ſmirne ſedente pro conſule et vniuerſo populo in ā phiteatro aduerſus eum perſonante. igni traditꝰ eſt. Scrip ſit ad philippenſes valde vtilem epiſtolam: que vſque in ho diernum diem in aſie legitur conuentu.

Capitulum. xviij:

Pappas iohannis auditor iherapolitanus in aſya epiſ copus. quinqꝫ tantum ſcripſit volumina: que prenota uit explanatio ſermonum domini: In quibus cum ſe iu pre fatione aſſerat nō varias opiniones ſequi ſed apoſtolos hr̄e auctores ait. Conſiderabā quid andreas. quid petrꝰ dixiſſet. quid philippꝰ. quid thoās. quid iacobꝰ. quid iohannes. quid mathéꝰ vel alius quilibet diſcipulorꝫ dn̄i. quid etiā ariſtion et ſenior iohannes dn̄i diſcipuli loquebātᷓ. Non enī libri tm̄ michi ad legendū proſunt ꝙtū viua vox et vſqꝫ hodie in ſuis auctoribus pſonans. Ex quo apparet ex ipſo catalogo noīm aliū eſſe iohannē qui inter apoſtolos ponitᷓ et aliū ſeniorem iohannē quem poſt ariſtionem enumerat. Hoc aūt dicimus propter ſuperiorem opinionē qua a pleriſqꝫ retulimus tradi tum. duas epiſtolas poſteriores. apoſtoli iohannis non eſſe

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

ſed preſbiteri. Hic dicitur mille annorum iudaicam edidiſſe aeoptperoſen. i. nouitatem quē ſecutus eſt hireneus et appol linaris et ceteri qui poſt reſurrectionem aiunt in carne cum ſanctis dominum regnaturum. Tercullianus quoqꝫ in libro de ſpe fidelium et victorinus pictabionenſis et lactantius in hanc opiōnem deducuntur.

Capit. xix.

Quadratus apoſtolorum diſcipulus publio athenarum epiſcopo ob criſti martirium coronato in locum eius ſubſtituitur. et ecclesiam grandi terrore diſperſam fide et in duſtria ſua cōgregauit. Cumqꝫ adrianus athenis exegiſſet hyemen inuiſens eleuſinam et omnibus pene grecie ſacris iniciatus. dediſſet occaſionem hijs qui criſtum oderant abſqꝫ precepto imperatoris vexare credentes. porrexit ei librū pro noſtra religione compoſitum valde vtilem plenumqꝫ ratiōis et fidei et apoſtolica doctrina dignum. In quo et antiquita tem ſue etatis oſtendens ait plurimos a ſe viſos qui ſub do mino in iudea varijs oppreſſi calamitatibus ſanati fuerant. et qui a mortuis reſurrexerant.

Capit. xx.

Ariſchides athenienſis philoſophus eloquentiſſimns et ſub priſtino habitu diſcipulus criſti. ſcripſit volumē noſtri dogmatis rationem cōtinens eodem tempore quo et quadratus adriano principi dedit. Apologeticon. i. excuſabi lem pro criſtianis quod vſqꝫ hodie perſeuerans apud philo ſophos ingenij eius indicium eſt.

Capitulum. xxi.

Agrippa cognomento caſtoris. vir valde doctus aduer ſus vigintiquatuor volumina baſilidis heretici. que in euangelium confecerat fortiſſime diſſeruit. prodens vni uerſa miſteria eius et prophetas enumerans barchabam et barchob et ad terrorem audientium alia quedam barbara nomina figurans. et deum maximum eius abraxas qui quaſi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

annum continens iuxta grecorum numerum ſupputet᷑. Mortuus eſt autem baſilides a quo gnoſtiti in alexandria temporibus adriani qua tempeſtate et cochabas dux iudaice factionis criſtianos varijs ſupplicijs enecauit. Ca.xxij.

Egecippus vicinus apoſtolorum temporum: omnes a paſſione domini vſque ad ſuam etatem eccleſiaſticorum actuum texit hÿſtorias: multaqꝫ ad vtilitatem legentium pertinentia. hinc inde congregans quinqꝫ libros compoſuit ſermone ſimplici: vt quorum vitam ſectabatur: dicendi quoqꝫ exprimeret caracterem. Aſſerit ſe veniſſe romam ſub aniceto qui decimus poſt petrum epiſcopus fuit: et perſeueraſſe vſqꝫ ad eleutherium eiuſdem vrbis epiſcopum: qui aniceti quōdam dyaconus fuerat. Preterea aduerſum ydola diſputans quo primum errore concreuiſſent ſubtexuit hyſtoriā ex qua oſtendit qua fluerit etate. Ait enim. Tumulos mortuis templaqꝫ fecerunt. ſicut vſqꝫ hodie videmus. E quibus et antinous ſeruus eſt adriani ceſaris: cuius et gimnicꝰ agō exercetur apud antinoum ciuitatem. quam ex eius nomine condidit: et prophetas ſtatuit in templo. Antinoum autem in delicijs habuiſſe adrianus ceſar deſcribit᷑. Ca.xxiij.

Iuſtinus philoſophus habitu philoſophorum incedens de neapoli vrbe paleſtine patre priſco bachio pro religione criſti plurimū laborauit: in tantum vt antonino quoqꝫ pio et filijs eius et ſenatui librum contra gentes ſcriptum daret: ignominiamqꝫ crucis non erubeſceret: et alium librum eiuſdem antonini ſucceſſoribus antonino marco. antonino vero et lucio aurelio commodo. Extat huius et aliud volumen contra gentes: vbi et de demonū quoqꝫ natura diſputat et quartū aduerſus gentes cui titulum prenotauit eletchos. Sed et alius de monarchia dei: et alius quem prenotauit

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

pſalten et alius de anima et dyalogus cōtra iudeos quem ha
buit aduerſus triphonem principem iudeorum. ſed et contra
marcionē in ſignia volumina quoꝝ hyreneus q̃ꝫ ī quinto ad
uerſus hereſes libro meminit. Et alius liber contra omnes
hereſes: cuius facit menſionem in apologetico quem dedit ā
tonino pio. Hic cum in vrbe roma haberet aiatkibas. i. diſ
ſentiones et conflictus: et creſcentem cinicum. i. turpiter et
canino more viuētem et dicitur cinicus a cinos q̄ eſt canis
cinicum qui multa aduerſus criſtianos blaſphemauerat re
dargueret: guloſum et mortis timidum luxurieqꝫ et libidinū
ſectatorem: ad extremum ſtudio eius et inſidijs accuſatus q̃d
criſtianus eſſet. pro criſto ſanguinem fudit. Ca. xiiij.

Melito aſianus ſardenſis epiſcopus libꝝ īpatori marco
antonino vero qui frontonis oratoris diſcipulus fuit
pro criſtiano dogmate dedit. Scripſit quoqꝫ et alia de quibꝰ
iſta ſunt que ſubiecimꝰ. De paſcha duos libros. De vita pro
phetarum librum vnum. De eccleſia librū vnum. De die do
dominico librum vnum. De fide librum vnum. De plaſmate
libꝝ vnum. De ſenſibus libꝝ vnū. De anima et corpore libꝝ
vnum. De baptiſmate librum vnum. De veritate libꝝ vnū
De generatione criſti librum vnum. De prophetia ſua libꝝ
vnum. De philogenia. i. hoſpitalitate librum vnū. Et aliū
librum qui clauis inſcribitur. De dyabolo librum vnū. De
apocallpſi iohānis libꝝ vnū. kaitonperien gooatopthpo libꝝ
vnum. Et eglogarum libros ſex. Cuius elegans et declama
torium ingenium torcullianus in ſeptem libris quos aduer
ſus eccleſiam ſcripſit pro montano cauillatur dicens eum a
pleriſqꝫ noſtrorum prophetam putari. Ca. xxv.

Theophilus ſextus antbiochene eccleſie epiſcopus ſub
imperatore marco antonino vero librum contra mar
tionem compoſuit: qui vſqꝫ hodie extat. Feruntur eius ad

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

antolicū tria voluīa et cōtra hereſim hermogenis liber vn⁹:
et alij breues eleganteſqꝫ tractatus ad edificationem eccleſie
pertinentes. Legi ſub nomine eius in euangelium et prouer
bia ſalomonis commentarios. qui michi cum ſuperiorum vo
luminum elogantia et phraſi. i. narratione non videntur con
gruere. Capitulum. xxvi.

Apollinaris aſie iherapolitanus epiſcopus ſub impera
tore marco anthonino vero floruit. cui inſigne volu
men pro fide criſtianorum dedit. Extāt et eius alij libri quī
que aduerſus gentes. libri tres de veritate. Duo aduerſus ca
thafrigas tunc primum cum priſca et maximilla inſanis va
tibus inſipiente montano. Capit. xxvij.

Dyoniſius chorinthioꝝ ep̄s tante eloquētie et īduſtrie
fuit. vt non ſolum ſue ciuitatis et prouintie populos.
Sed et aliarum prouintiarum et vrbium. epiſtolis erudiret
E quibus eſt vna ad lacedemones. alia ad athenienſes. Ter
cia ad nicomedienſes. quarta ad cretenſes. quinta ad eccleſi
am amaſdrinam et ad reliquas ponti eccleſias. ſexta ad gno
ſianos et ad pinitū eiuſdem vrbis ep̄m. ſeptima ad romanos
quam ſcripſit ad ſotherem ep̄m eoꝝ. octaua ad criſophoram
ſanctam feminam. Claruit ſub imperatore marco antonino
vero et lucio aurelio commodo. Capit. xxviij.

Pinitus cretenſis gnoſie vrbis epiſcopus ad dyoniſium
corinthioꝝ ep̄m valde elegantem ſcripſit eplām in qua
docet non ſemꝑ lacte populos nutriendos ne quaſi peruuli
ab vltimo occupenᵗ die ſed et ſolido veſci debere cibo vt in
ſpiritalē proficiant ſenectutem. Et hic ſub marco anthonino
et lucio aurelio cōmodo floruit. Capit. xxix.

Tachianus hereſiarches qui primum oratoriam docēs
non paruuam ſibi gloriā ex arte rethorica cōpauerat

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

iuſtini martiris ſectator fuit florens in eccleſia q̃p diu ab ei⁹ latere nõ diſceſſit. Poſtea vero elat⁹ eloquẽtie tumore nouã hereſim cõdidit que encraticarum dicit̃ quã poſtea ſeuer⁹ auxit a quo eiuſdem partis heretici ſeueriani vſq; hodie appellant̃. Porro tacian⁹ infinita ſcripſit volumina e quib⁹ vn⁹ florentiſſim⁹ contra gentes extat liber qui inter oĩa opa eius fert̃ inſignis. Et hic ſub imperatore marco antonino vero et lucio aurelio cõmodo floruit. Capit. xxx.

Philippus epiſcopus cretenſis hoc eſt vrbis gortine cuius dyoniſius ĩ epiſtola ſua meĩnit. quã ſcripſit ad ei⁹dem ciuitatis eccleſiam. Preclarum aduerſus marcionem edidit librum. temporibus marci antonini veri et lucij aurelij cõmodi floruit. Capitulum. xxxi.

Muſanus non ignobilis inter eos qui de eccleſiaſtico dogmate ſcripſerunt. ſub imperatore marco antonino vero et lucio aurelio quomodo. confecit librum ad quoſdam fratres qui de eccleſia ad encraticarum hereſim declinauerũt. Capitulum. xxxij.

Modeſtus et ipſe ſub imperatore marco antonino vero et lucio aurelio cõmodo aduerſus marcionem ſcripſit librum. qui vſq; hodie extat. Feruntur ſub nomine ei⁹ et alia ſintagmata. ſed ab eruditis quaſi pſeudo epigrapha. i. falſe ſuperſcriptionis repudiantur. Capitulum. xxxiij.

Bardeſanes in meſopotamia habitus eſt clarus. qui primum valentini ſectator deinde confutatus nouam ipſe hereſim condidit. Ardens eius a ſiris predicatur ĩgenium. et in diſputatione vehemens. Scripſit infinita aduerſum pene omnes hereticos qui etate eius pullulauerunt. In quib⁹ clariſſimus ille et florentiſſimus liber eſt quem marco ãtonino de fato tradidit et multa alia ſuper perſecutione volumina.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

que ſectatores eius de ſyra lingua verterunt in grecam. Si
autem tanta vis et fulgor eſt in interpretatione quātā puta
mus in ſermone proprio. Capit. xxxiiij.

Victor terciuſdecimus vrbis rome epiſcopus ſuper queſ
tione paſcha et alia quedam ſcribens opuſcula rexit ec
cleſiam ſub ſeuero pricipe annis decem. Capit. xxxv.

Hyreneus fotini epiſcopi qui lugdunenſem in gallia re
gebat eccleſiam preſbiter. a martiribus eiuſdem loci
ob quaſdam eccleſie queſtiones legatus romam miſſus. hono
rificas ſuper nomine ſuo ad eleutherium epiſcopum refert
litteras. Poſtea iam fotino prope nonagenario ob criſti mar
tirium coronato in locum eius ſubſtituitur. Conſtat autem
policarpi cuius ſupra fecimꝰ menſionē ſacerdotis et martiris
hūc fuiſſe diſcipulū. Scripſit quinqꝫ aduerſus hereſes libros
et contra gentes volumē breue. Et de diſciplina aliud. Et ad
marcianū frēm aliud de apoſtolica predicatione. Et libꝝ va
riorum tractatuum. Et ad blaſtum de ſciſmate. Et ad florinū
de monarchia ſiue ꝙ deus non ſit conditor malorum et de og
doade. i. ogdoade egregiū ſintagma. i. documentū in cuiꝰ fine
ſignificat ſe apoſtolorū temporū vicinum fuiſſe. Subſcribit
etiam. Adiuro te qui tranſcribis libꝝ iſtum per dn̄m noſtrū
iheſum criſtum et per glorioſum eius aduentū quo iudicatu
rus eſt viuos et mortuos vt conferas poſtquam tranſcripſe
ris: et emendes illum ad exemplar vnde ſcripſiſti diligentiſſi
me. Hanc quoqꝫ obteſtationem ſimiliter transferas. vt inue-
niſti in exemplari. Feruntur eius et alie ad victorem epiſco
pum romanum de queſtione paſche epiſtole. in quibus com
monet eum non facile debere vnitatē collegij ſcindere. Siqui
dem victor multos aſie et orientis ep̄os qui quartadecima
luna cum iudeis paſcha celebrant. dampnandos crediderat.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

In quam ſententiam etiam hĳ qui diſcrepabant ab illis vic
tori non dederunt manus. Floruit maxime ſub cōmodo prin
cipe: qui marco antonino vero ſucceſſerat. Ca. xxxvi.

PAnthenus ſtoice ſecte philoſophus iuxta quamdam
veterem in alexandria conſuetudinem. vbi a marco
euangeliſta ſemper eccleſiaſtici fuere doctores. tāte prudentie
et eruditionis in ſcripturis ſanctis. quam in ſeculari littera-
tura fuit: vt in indiam quoqꝫ rogatus ab illiꝰ gentis legatis
a demetrio alexandrie epiſcopo mitteretur. vbi repperit bar
tholomeum vnum de duodecim apoſtolis. aduentum domini
noſtri ihesu criſti iuxta mathei euangelium predicaſſe: quod
hebreis litteris ſcriptum: reuertens alexandriam ſecum detu
lit. Huius multi quidem in ſcripturam ſanctam extant comē
tarĳ: ſed magis viua vox eccleſiis profuit. Docuit ſub ſeuero
principe et ātonino cognomēto caracalla. Ca. xxxvij.

ROdon genere aſianus a taciano de quo ſupradiximus
rome ī ſcripturis eruditis edidit plurima: precipuum
qꝫ aduerſus marcionem opus in quo refert quō ipſi qꝫ inter
ſe marcionite diſcrepent: et appellem ſemen alium hereticū
a ſe quondam fuiſſe et conuictum et riſui habitum: eo ꝙ deū
quem coleret. ignorare ſe dixerit. Meminit in eodem libro
quem ſcripſit ad caliſtionem: taciani ſe rome fuiſſe auditorē
Sed et in exameron elegantes tractatus compoſuit: et ad-
uerſus catafrigas ī ſigne opus. Temporibus qꝫ ſeueri et cō
modi floruit. Capi. xxxviij.

CLemens alexandrie eccleſie preſbiter pāntheni de quo
ſupra retulimus auditor: poſt eiꝰ mortē alexandrie ec
cleſiaſticam ſcolam tenuit: et catecheſeon. i. docte mag ma-
giſter fuit. Feruntur eius inſignia volumina plenaqꝫ erudi
tionis et eloquentie: tam de ſcripturis diuinis ꝙ̃ de ſecularis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

litterature inſtrumento. E quibus illa ſunt ſtromateicos .i.
varietatum et ypotypoſeon id eſt informationum libri octo
Aduerſus gentes liber vnus. De pedagogis libri tres. De
paſcha liber vnus. De ieiunio liber vnus. De diſceptatione
liber vnus: et alius qui inſcribitur: quiſnam ille diues ſit.
De obtrectatione liber vnus. De canonibus eccleſiaſticis et
aduerſus eos qui iudeorum errorem ſequuntur liber vnus:
que proprie alexandro iheroſolimorꝫ epiſcopo proſphoneſen
oſtendit. Meminit autem ī ſtromatibus ſuis. volumiuis-ta
ciani aduerſus gentes de quo ſupradiximus: et caſſiani cuiꝰ
dam cronographie. quod opuſculum īuenire non potui: nec
non et de iudeis ariſtobolum quemdam et demetrium et eu-
polemium ſcriptores aduerſus gentes refert: qui in ſimilitu
dine ioſephi archikronan .i. pricipio temporum moyſi et iu
daice gentis aſſeruerint. Extat alexandri iheroſolimorum
epiſcopi qui cum narciſſo poſtea rexit eccleſiam. epiſtola ſup
ordinatione aſclepiadis confeſſoris ad anthiocenſes congra
tulans eis: in qua poſuit in fine. Hec vobis domini fratres
ſcripta tranſmiſi. per clementem beatum preſbiterum virum
illuſtrem et probatum: quem vos quoqꝫ ſcitis. et nunc pleniꝰ
cognoſcetis. Qui cum huc veniſſet iuxta prouidentiam et vi
ſitationem dei: confirmauit et auxit eccleſiam dei. Conſtat au
tem originem huius fuiſſe diſcipulum. Floruit autem ſeueri
et antonini filij eius temporibus. Capit. xxxix.

Milchiades cuius roden in opere ſuo quod aduerſus mō
tanum in priſcam maximillamqꝫ compoſuit recordatꝰ
eſt: ſcripſit contra eoſdem volumen precipuum: et aduerſus
gentes iudeoſqꝫ libros alios: et pricipibus illius temporum
appologecicū dedit. Floruit autem marci antonini cōmodi
qꝫ temporibus. Capitulum: xl.

APollonius vir deſertiſſimus ſcripſit] aduerſus monta
num. et priſcam maximillamqꝫ inſigne et longum vo/
lumen: in quo aſſerit montanū et inſanas vates eius periſſe
ſuſpendio. et multa alia in quibus de priſca et maximilla re
fert dicens. Si negant eas accepiſſe munera: cōfiteantur nō
eſſe prophetas que accipiunt: et mille hoc teſtibus approba
bo. Sed ex alijs fructibus probantur prophete? Dic michi.
Crinem fucat prophetas. Stibio oculos linit. Veſtibus or/
nat᷑ et gēmis. Propheta tabula ludit et teſſeris. Propheta
fenus accipit? Reſpondeant vtꝝ hoc fieri liceat: an nō. Meū
eſt probare. quia fecerint. Dicit ī eodem libro quadrageſimū
eſſe annum. vſque ad tempus quo et ipſe ſcribebat librum
ex quo hereſis catafrigaꝝ habuerit exordium. Tercullianus
ſex voluminibus aduerſus eccleſiam editis qꝫ ſcripſit de ex/
ceſſu mentis. ſeptimum proprie aduerſus appollonium elabo
rauit: in quo omnia que ille arguit conat᷑ defendere. Floruit
autem appollonius ſub commodo ſeuereqꝫ principibus.

Capitulum. xli.

SErapion vndecimo cōmodi imperatoris anno anthio
chie epiſcopus ordinatus: ſcripſit epiſtolam ad carinā
et pontum de hereſi montani. in qua et hoc addidit. Vt autē
ſciatis falſi huius dogmatis. i. noue prophetie ab omni mū
do īſaniam reprobari. miſi vobis apollinaris beatiſſimi qui
fuit in iberapoli aſie epiſcopus litteras. Ad donum quoque
qui perſecutionis tempore ad iudeos declinauerat volumen
compoſuit et alium de euangelio ꝙ ſub nomine petri fertur
librum ad roſenſem cilicie eccleſiam: que in hereſim eius lec
tione diuerterat. Leguntur et ſperſim breues eius epiſtole
auctoris ſui ackeſoy. i. intelligentie et vite congruentes.

Capitulum. xlij.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

APollonius romane vrbis ſenator ſub commodo principe a ſeruo proditus ꝙ criſtianus eſſet: impetrato vt rationem ſue fidei redderet. inſigne volumen compoſuit quod in ſenatu legit: et nichilominus ſententia ſenatus pro criſto capite truncatur: vetere apud eos obtinente lege. abſqꝫ negatione non dimitti criſtianos qui ſemel ad eorum iudicium protracti eſſent.

Capitulum. xliij.

THeophilus ceſaree paleſtine que olim turris ſtratonis vocabatur epiſcopꝰ. ſub ſeuero principe aduerſum eos qui quartadecima luna cum iudeis paſcha faciebant: cum ceteris epiſcopis ſinodicam et valde vtilem compoſuit epiſtolā

Capitulum. xliiij.

BAchilius chorinchiorum epiſcopus ſub eodem ſeuero principe clarus habitus eſt: et de paſcha ex omnium qui in achaia erant epiſcoporum perſona elegantem librum ſcripſit.

Capitulum. xlv.

POlicrates ephesioꝝ ep̄s cū ceteris ep̄is aſie qui iuxta quandam veterē conſuetudinem quartadecima cum iudeis luna paſcha celebrabant ſcripſit aduerſum victorē ep̄m romanū ſinodicā ep̄lām. in qua docet ſe iohannes apoſtoli et veteꝝ auctoritatem ſequi: de qua pauca hec excerpſimꝰ. Nos igit̃ inuiolabilem paſche celebramꝰ diem: neqꝫ addentes aliquid neqꝫ diminuentes. Eteī in aſia luminaria maxima dormierunt: que reſurgent in die dn̄i qn̄ venturus eſt de celis ī maieſtate ſua. ſuſcitare oēs ſanctos. Philippū loquor de duodecim apoſtolis qui dormiuit in iherapoli et duas filias eiꝰ que virgines ſenuerūt et aliā eius filiam que ſpiritu ſancto plena in epheſo occubuit. Et policarpꝰ epiſcopus et martir ſmirne cubat. traſeas quoqꝫ epiſcopus et martir de eumenia in eadem ſmirna requieſcit. Quid neceſſe eſt ſagaris epiſcopi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

et martiris. recordari qui in laodicia ſoporatur et beati pa
piri et melitonis in ſpiritu ſancto eunuchi qui deo ſeruiens
poſitus eſt in ſardis et exſpectat in aduentu eius reſurrecti
onem. Hij omnes obſeruauerunt diem paſche quartadecima
luna ab euangelica traditione in nullam partem declinantes
et eccleſiaſticum ſequentes canonem. Ego quoque minimus
omnium veſtrum policrates ſecundum doctrinam propinquo
rum meoꝝ quos et ſecutus ſum ſeptem ſiquidem fuerunt pro
pinqui mei epiſcopi et ego octauus ſemper paſcha celebraui
quādo populus iudeorum azima faciebat. Itaqꝫ fratres ſex
aginta annos habens etatis mee in domino et a multis de
toto orbis fratribus eruditꝰ peragrata omnium ſcriptura nō
formidabo eos qui nobis minantur. Dixerunt enim maiores
mei obedire magis oportet deo quam hominibus. Hec prop
terea poſui vt ingenium et auctoritatem viri ex paruo opuſ
culo monſtrarem. Floruit ſeueri principis temporibus eadem
etate qua narciſſus iheroſolime exiſtebat. Ca. xlvi.

HEraclius ſub commodi ſeuericꝫ imperio in apoſtolum cō
mentarios compoſuit. Ca. xlvij.

MAximus ſub hijſdem principibus famoſam queſtionem in
ſigni volumine ventilauit vnde malum et ꝙ materia a deo
facta ſit. Capit. xlviij.

CAndidus regnantibus ſupradictis imperatoribus in exa
meron pulcherrimos tractatus edidit. Ca. xlix.

APpion ſub ſeuero principe ſimiliter in exameron tracta
tus fecit. Capit. l.

SExtus ſub ſeuero īperatore libꝝ de reſurrectione ſcripſit.
Capitulum. li.

ARabianus ſub eodem prīcipe edidit quedam opuſcula ad
criſtianum dogma pertinentia. Capit. lij.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

Iudas de ſeptuaginta apud danielem ebdomadib⁹ plenissime diſputauit et cronographian. i. cronographiā ſuperioꝝ tpm vſqꝫ ad decimum ſeueri pertinacis perduxit annū. In qua erroris arguit̃ q aduentum anticriſti circa ſua tpa futurū eſſe pdixerit. Sed hoc ideo. q magnitudo perſecutionū. preſentem mundi minabat̃ occaſum. Ca.liij.

Tercullianus preſbiter qui nunc demum primus poſt victorem et appollonium latinoꝝ ponitur prouincie affrice ciuitatis cartaginenſis patre centurione proconſulari. Hic acris et vehementis ingenij ſub ſeuero principe et antonino caracalla maxime floruit multaqꝫ ſcripſit voluīa que quia nota ſunt plurimis pretermittimus. Vidi ego quemdā paulum concordie quod opidū ytalie eſt ſenē qui beati cypriani iā grādis etatis notariū cū ipſe ad modū eſſet adoleſcēs rome vidiſſe diceret referentem que ſibi ſolitū nunq cypriaum abſqꝫ tercculliani lectione vnam preteriſſe diem ac ſibi crebro dicentem da michi mgr̄m tercullianū videlicet ſignās Hic vſqꝫ ad mediam etatē preſbiter fuit eccleſie affrice. Inuidia poſtea et contumelijs clericoꝝ romane eccleſie ad mōtani dogma delapſus in multis libris noue prophetie meminit. Specialiter aūt aduerſus eccleſiā texuit voluīa de pudicicia de pſecutione de ieiunijs de monagamia de extaſi libros ſex et ſeptimum quē aduerſus apolloniū compoſuit. Fertur vſqꝫ ad decrepitā vixiſſe etatem ec multa que nō extant volumina condidiſſe. Capit.liiij.

Origenes qui et adamantius decimo ſeueri ptinacis āno aduerſus criſtianos perſecutione commota. leonide patre eius criſti martirio coronato cum ſex fratribus et mr̄e vidua pauper relinquit̃ annos natus circiter ſeptemdecim. Rem enim familiarem ob criſti cōfeſſionē fiſc⁹ occupauerat.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

Hic alexandrie diſperſa eccleſia octauodecimo etatis ſue an
no catecheſeon.i.doctrinarum opus aggreſſus poſtea a deme
trio eiuſdem vrbis epiſcopo ī locum clementis preſbiteri cō
firmatus per multos annos floruit. Et cum medie eſſet eta
tis et propter eccleſiam achaye que plurimis hereſibus vex
abatur ſub teſtimonio eccleſiaſtice epiſtole athenas per pa/
leſtinam pergeret a theoctiſto et alexandro ceſaree et ihero
ſolimorum epiſcopis preſbiter ordinatus demetrij offendit
animos. qui tanta aduerſus eum debachatus eſt inſania vt
per totum mundum ſuper nomine enis ſcriberet. Conſtat eū
antequam migraret fuiſſe rome ſub zepherino epiſcopo et
ſtatim alexandriam reuerſum heraclam preſbiterum qui in
habitu philoſophi perſeuerabat adiutorem ſibi feciſſe cathe/
ceſeon.i.doctrinarum qui quidem et poſt demetrium alexan
drinam tenuit eccleſiam. Quante autem glorie fuerit hinc
apparet. ꝙ firmillianꝰ ceſaree epiſcopꝰ cum omni cappadotia
eum inuitauit.et diu tenuit.et poſtea ſub occaſione ſanctorū
locorum paleſtinā veniens diu ceſaree ab eo in ſanctis ſcrip
turis eruditus eſt. Sed et illud ꝙ ad mammeam matrē alex
andri imperaoris religioſam feminam rogatus venerit an
tiochiam. et ſummo honore habitus ſit .et ad philippum im
peratorem qui primus de regibus romanis criſtianus fuerit
et ad matrem ſuam litteras fecit que vſqꝫ hodie extant quis
ignorat.et ꝙ tantum habuerit ī ſcripturas ſanctas ſtudij vt
etiam hebream linguam contra etatis gentiſqꝫ ſue naturam
ediſſeret.et exceptis ſeptuaginta interpretibus alias quoqꝫ
editiones in vnum congregaret. aquile.ſ.pontici proſeliti
et theodotioīs hebionei.et ſummachi eiuſdem dogmatis qui
in euangelium quoqꝫ iuxta matheum ſcripſit comentarios de
quo et ſuum dogma affirmare conatur. Preterea quintam et

ſextam et ſeptimã editionẽ. quas et nos de eius bibliotheca habemus miro labore repperit. et cum ceteris editionibus comparauit. Et quia iudicem operis eius in voluminibus epiſtolarum quas ad paulum ſcripſimus in quadam epiſtola contra varronis opera conferens poſui nunc omitto. Illud de immortali eius ingenio non tacens ꝙ dyaleticam quoqꝫ et geometriam et aſtronomiam et ariſmetricam muſicam. grãmaticam et rethoricam. omniumqꝫ philoſophorum ſectas ita didicit. vt ſtudioſos quoqꝫ ſecularium litterarum ſectatores haberet et interpretaretur eius cotidie concurſuſqꝫ ad eum mirifice fierent. Quos ille propterea recipiebat vt ſub occaſione ſecularis litterature in fide criſti inſtitueret. De crudelitate autẽ pſecutionis que aduerſum criſtianos ſub decio conſurrexit. eo ꝙ in religione philippi deſeruiſſent quem ĩter fecerat ſupfluũ eſt dicere. cum etiã fabian⁹ romane eccleſie eps ĩ ipſa occubuerit: et alexander. et babilas iheroſolimorꝫ et anthiochene eccleſie pontifices in carcere pro confeſſione criſti dormierint. Et ſi quis ſuper origenis ſtatu ſcire velit quid actum ſit ei: primum quidem de epiſtolis eius que poſt pſecutionem ad diuerſos miſſe ſunt: deinde et de ſexto euſebij ceſarienſis eccleſiaſtice hyſtorie libro pro eodem origine ſex voluminib⁹ poſſit liquido cognoſcere. vixit vſqꝫ ad gallum et voluſianum id eſt vſqꝫ ad ſexageſimum nonum etatis ſue annum. et mortuus eſt tyri in qua vrbe ſepultus eſt.

Capitulum. lv.

Ammoni⁹ vir diſert⁹ et valde eruditus in phĩa eodem tpe alexandrie clar⁹ habit⁹ eſt. Qui inter multa ingenij et preclara monimenta. etiã de cõſonantia moyſi et iheſu opus elegans cõpoſuit. Et euangelicos canones excogitauit quẽ poſtea ſecut⁹ eſt euſebi⁹ ceſarienſes. Hunc falſo accuſat

porphirius ꝙ ex criſtiano ethnicus fuerit cum conſtat eum
vſqꝫ ad extremam vitā criſtianum ꝑſeueraſſe. Ca. lvi.

AMbroſius primum marcionites deinde ab origine cor
rectus eccleſie dyaconꝰ et cōfeſſionis dñice gloria in-
ſignis fuit. Cui pro theotiſto p̄ſbitero liber origenis de mar
tirio ſcribitur. Huius induſtria et ſumptu et ĩſtantia ad hũc
ĩfinita origenes dictauit volumina. Sed et ipſe quippe et vir
nobilis non inelegantis ingenij fuit ſicut eius ad origenem
epiſtole indicio ſunt. Obijt aũt ante mortem origenis et in
hoc a pleriſqꝫ rep̄henditur ꝙ vir locuples amici ſui ſenis et
pauperis moriens non recordatus eſt. Ca. lvij.

TRiſon origenis auditor ad quem non nulle eius extãt
epiſtole in ſcripturis eruditiſſimus fuit. quod quidem
et multa eius ſparſim oſtendunt opuſcula ſed precipue liber
quem compoſuit de vacca rufa in deuteromio et de coequa-
libus etate animalibus et de viſionibus que in colũba et tur
ture ab abraham ponuntur in geneſi. Ca. lviij.

MInuciꝰ felix rome ĩſignis cauſidicꝰ ſcripſit altercatiõis
dyalogum criſtiani et heretici diſputantis qui octauꝰ
inſcribitur. Sed et alius ſub nomine eius fertur de fato vel
contra mathematicos qui cum et ipſe ſit diſerti hominis nõ
michi videtur cum ſuperioris libri ſtilo conuenire. Meminit
huiꝰ minucij lactantius in libris ſuis. Ca. lix

GAius ſub zepherino romane vrbis epiſcopo. i. anto-
nino ſeueri filio diſputationem aduerſus proculũ mon
tani ſectatorem valde inſignem habuit arguens eum temeri
tatis ſuper noua prophetia defendenda et in eodem volumĩe
epiſtolas quoqꝫ pauli tredecim enumerans quartamdecimam
que fertur ad hebreos dicit nõ eius eſſe. Sed et aput roma
nos vſqꝫ hodie quaſi pauli apoſtoli non habet̃. Ca. lx.

BErillus arabie boſtrenus epiſcopus cum aliquanto tē
pore glorioſe rexiſſet eccleſiam ad extremum lapſus ī
hereſim que criſtum ante incarnationem fuiſſe negat ab ori
gene correctus ſcripſit varia opuſcula et maxime epiſtolas in
quibus origeni gracias agit. Sed et origenis ad eum littere
ſunt et extat dyalogus origenis et berilli. in quo hereſeos co
arguitur. Claruit autem ſub alexandro māmee filio et maxi
mino qui ei imperio ſucceſſit. Capit. lxi.

IPolitus cuiuſdam eccleſie epiſcopus nomē quidem vr
bis ſcire non potui. in rarione paſche et temporum ca
none quem ſcripſit vſqꝫ ad primum annum alexandri impe-
ratoris ſedecim annorum circulum quem greci ezacaterim. i.
ſex et decem annorum vocant repperit. et euſebio qui ſuper
eodem paſche canone nouemdecim annorum circulum enne-
laecaterim. i. decem nouenalem compoſuit occaſionem dedit.
Scripſit nō nullos in ſcripturas cōmētarios e quibꝰ hec rep
peri. In examerō et in exodo. et ī cāticū cāticoꝝ. In geneſim
et zacbariā. de pſalmis. In yſaiam. In danielem. In apocalip
ſim. In prouerbia. In eccleſiaſten. de ſaul et phitoniſſa. De
ātixpo. De reſurrectiōe cōtra marcionē. De paſcha. Aduerſꝰ
oēs hereſes epicoīa. i. narrationē iā de laude ſaluatoris ī qua
pn̄te origene eloqui ī eccīa ſignificat. In huiꝰ emulationem
ābroſiꝰ quē de marciōis hereſi ad verā fidē correctū diximus
cohortatꝰ ē. origenē in ſcripturas cōmētarios ſcribere ꝑbēs
ei ſeptē et eo āplius notarios eoꝝqꝫ expenſas hijs librarioꝝ
paꝝ numeꝝ. et qd̄ hijs maiꝰ eſt incredibili ſtudio cotidie ab
eo opus exigens. Vn̄ et in quadā eplā ertoauogten. i. opis
expulſorē eum origenes vocat. Capit. lxii.

ALexander epiſcopus cappadotie cum deſiderio ſanctoꝝ
locorum iheroſolimam pergeret: et narciſſus epiſcopꝰ

eiuſdem vrbis iam ſenex regeret eccleſiam narciſſo et multis clericorum eis reuelatum eſt altera die mane itrare epiſcopū qui adiutor ſacerdotalis cathedre eſſe deberet. Itaqꝫ re ita completa vt ſupradicta fuerant: cunctis paleſtine epiſcopis ī vnum congregatis: ānuente quoqꝫ ipſo vel maxime narciſſo iheroſolimitane eccleſie cum eo gubernaculum ſuſcepit. Hic in fine cuiuſdam epiſtole. quam ſcripſit ad antinoydas: ita ſuper pace eccleſie ait. Salutat vos narciſſus qui ante me hic epiſcopalē locum tenuit. et nunc eundem mecum orationibus regit: annos natus circiter centum ſedecim: et vos mecū precatur vt vnum idemqꝫ ſapiatis. Scripſit et aliam ad āthiochenſes per clementem preſbiterum alexandrie de quo ſupradiximus nec non ad origenem et pro origene contra demetrium eo ꝙ iuxta teſtimonium demetrij preſbiterū eum conſtituit. Sed et alie eius ad diuerſos feruntur epiſtole. Septima autem perſecutione ſub decio quo tempore babilas anthiochie paſſus eſt ductus eſt ceſaream et clauſus ī carcere ob confeſſionē criſti martirio coronatur. Ca. lxiij.

IUlius affricanus cuius quinque de tēporibus extant volumina ſub imperatore marco aurelio antonino qui macrino ſucceſſerat legationē pro inſtauratiōe vrbis emaus ſuſcepit que poſtea incopolis appellata eſt. Huiꝰ eſt epiſtola ad originem ſuper queſtione ſuſanne eo ꝙ dicat in hebraico hanc fabulam non haberi nec conuenire cum hebraica ethimologia apotu prinu priſe kai apotu chinou chiſau. i. origīe prino percutiaris: et a ſcino ſcindaris contra quem doctam epiſtolam ſcripſit origenes. Extat eius ad ariſtidem altera epiſtola in quo ſuper dyaphonia que videtur eſſe in geneologia ſaluatoris aput matheum et lucā pleniſſime diſputat

Capitulum. lxiiij.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

Geminus anthiochene eccleſie preſbiter pauca īgeniȷ̄ ſui monimenta compoſuit florens ſub alexandro prin cipe et epo vrbis ſue zebēnio vel maxīe eo tpe quo eraclas alexandrine eccleſie pontifex eſt ordinatus. Ca.lxv.

Theodorus qui poſtea gregorius appellatus eſt gneoce ſaree ponti epiſcopus ad modum adoleſcens. ob ſtudia grecarum et latinarum litterarum de cappadocia berintum. et īde ceſaream paleſtine perrexit iūcto ſibi fratre athenodoro Quorum cum egregiam indolem vidiſſet origenes cohortat9 eſt eos ad philoſophiam in qua paulatim fidem criſti ſubin troducens. ſui q3 ſectatores reddidit. Quinquennio itaq3 eru diti ab eo remittuntur ad matrem. E quibus theodorus pro ficiſſens panegiricum. Encbariſeon id eſt graciarum ſripſit origeni et conuocata grandi frequentia. ipſo q3 origene pre ſente recitauit qui vſq3 hodie extat. Sripſit metaphraſin. i. interpretationem in eccleſiaſten breuē quidem ſed valde vti lem. Et alie huius vulgo feruntur epiſtole de fide. Sed pre- pue ſigna ac miracula que iam epiſcop9 cum multa eccleſiaꝝ gloria perpetrauit extant. Capit.lxvi.

Cornelius romane vrbis eps ad quē octo cypriani ex tant eplē: ſcripſit eplām ad fabiū āthiochene eccleſie epm de ſinodo romana. et italica et affricana: et aliam de no uaciano. et de hiȷ̄s qui lapſi ſunt terciam. De geſtis ſinodi quartā ad eūdem fabiū valde prolixā: et nouacione hereſeos cauſas et anathema continentem. Rexit eccleſiā ſub gallo et voluſiano annis duodecim. Cui ob criſti martiriū coronato: ſucceſſit lucius. Capitulum.lxvij.

Cyprian9 afer. i. affrican9 primū rethoricā glorioſe do cuit: exīn ſuadente ptr̄o cecilio a quo cognomētū ſorti tus ē xpian9 factus: oēm ſubſtātiā ſuā pauperib9 erogauit.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

ac poſt non multum tempoꝛis electus in pꝛeſbiterum: etiam
epiſcopus carthaginis conſtitutus eſt. Huius ingenij ſuper-
fluū eſt indicē texere: cum ſole clariora ſint eius opa. Paſſus
eſt ſub valeriano et galieno pꝛincipibus perſecutione octa-
ua: eodem die quo rome coꝛnelius: ſed non eodem anno.

Capit. lxviij.

PONcius dyaconus cypꝛiani. vſqꝫ ad diē paſſionis eiꝰ.
cum ipſo exilium ſuſtinens: egregium volumen vite et
paſſionis cypꝛiani reliquit.

Capit. lxix.

DIoniſius alexandrine vrbis epiſcopus ſub eracla pꝛeſ
bitero ſcolam doctrinaꝝ pꝛeſbiter tenuit: et oꝛigenis
inſigniſſimus auditoꝛ fuit. Hic ī cypꝛiani. et affricane ſyno
di dogma conſentiens de hereticis rebaptiſandis plurimas
ad diuerſos miſit epiſtolas: que vſqꝫ hodie extant ¶ Sed et
ad fabium anthiochene eccleſie epiſcopum ſcripſit. et ad ro
manos per ypolitum alteram: et ad ſixtum qui ſtephano ſuc-
ceſſerat duas epiſtolas: et ad philemonem. et ad dyoniſium
romane vrbis pꝛeſbiteros duas: et ad eundem dyoniſium
poſtea rome epiſcopum vnam et ad nouacianum vnam cau
ſantem ꝙ inuitus rome oꝛdinatus ſit. Cuius epiſtole hoc ex
oꝛdium eſt. Dyoniſius nouaciano fratri ſalutem. Si inuitus
vt dicis oꝛdinatus es: pꝛobabis cum volens receſſeris. Eſt
eius ad dyoniſium et ad didimum altera epiſtola eoꝛtatikai
.i. ſolēpnis de paſcha plurima declamatoꝛio ſermone cōſcrip
ta: et ad alexandrinam eccleſiam de exilio. et ad araclam in
egypto epiſcopum: et alia de moꝛtalitate et ſabbato et pꝛo-
paratione et ad harmamonem: et alia de perſecutione decij.
Et duo libꝛi aduerſus nepotem epiſcopum qui mille camoꝝ
coꝛporale regnum ſcriptis affirmat: in quibus et de apoca-
lipſi iohannis diligentiſſime diſputat: et aduerſus ſcabelliū

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

et ad ãmouem beronitis epm̄. et ad theſophorum et ad eu-
franonem. Et quatuor libri ad dyoniſiū romane vrbis epm̄
et ad loadicenſes de penitentia. Itē ad canonē de penitentia.
Ad origenem de martirio. Ad armenios. De penitentia. et
de ordine delictorum. De natura ad thimotheum. De tempta-
tionibus ad naufranonem. Ad baſilidem quoqꝫ multe epiſto
le in quarum vna aſſerit ſe etiam in eccleſiaſten cepiſſe ſcri-
bere commentarios. Sed et aduerſus paulum ſamoſatenum
ante paucos dies ꝙ̃ moreretur inſignis eius fertur epiſtola
Moritur autem. xij galieni et valeriani anno. Ca. lxx.

Nouacius romane vrbis p̄ſbiter aduerſus cornelium
cathedram ſacerdotalem conatus ĩuadere nouatianoꝝ
qđ greco dicitur. kathareo. i. mundoꝝ dogma cõſtituit nolēs
apoſtatas ſuſcipere penitentes. Huiꝰ auctor nouatꝰ cypriani
preſbiter fuit. Scripſit autē de paſcha de ſabbato. De circum
ciſione. De ſacerdote. De oratione. De cibis iudaicis. De in-
ſtantia. de accalo multaqꝫ alia. De trinitate grande volumen
quaſi epitomen. i. breuiariū. vel memoriam opis tercülliani
faciens. quod plurimi neſcientes cypriani eſtimant.

Capitulum. lxxi.

Malchion diſertiſſimus anthiochene eccleſie preſbiter
quippe qui in eadem vrbe rethoricã florentiſſime do
cuerat: aduerſus paulum ſamoſathenum qui anthiochene ec
cleſie ep̄s dogma arthemonis inſtaurarat excipientibꝰ nota
rijs diſputauit libꝝ. qui vſqꝫ hodie dyologus extat. Sed et
alia grãdis epiſtola ex ꝑſona ſynodi ab eo ſcripta ad dyoni
ſiū et maximū romane et alexandrine eccīe ep̄os directa. Flo
ruit ſub claudio et aureliano principibꝰ. Capit. lxxij.

Archelaus epiſcopus meſopotamie librum diſputatio-
nis ſue quem habuit aduerſum manicheum exeuntem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

de perſide. ſyro ſermone compoſuit qui tranſlatus in grecum habetur a multis. Claruit ſub imperatore probo. qui aureliano tacioqꝫ ſucceſſerat. Capit. lxxiij.

ANatholius alexandrinus laodicie ſyrie epiſcopus ſub probo et caro imperatoribus floruit mire doctrīe vir in ariſmetrica geometria aſtronomia gramatica rethorica dyaletica. Cuius ingenij magnitudinem. de volumine quod ſuper paſcha compoſuit et de decem libris ariſmetrice inſtructionis. intelligere poſſumus. Capit. lxxiiij.

VIctorinꝰ pictabionenſis epiſcopus non eque latine vt grece nouerat: vnde opera eius grandia ſenſibus: vilia videntur compoſitione verborum. Sunt autem et cōmentarij eius in geneſim. In exodum. In leuiticum. In yſayam. In ezechielem. In abacuc. In eccleſiaſten. In canticum canticoꝝ. In apocalipſim iohannnis et aduerſus omnes hereſes et multa alia. Ad extremū martirio coronatꝰ ē. Ca. lxxv.

PAmphilꝰ preſbiter euſebij ceſarienſis epiſcopi neceſſariꝰ. tāto bibliothece diuine amore flagrauit. vt maximam partem origenis voluminū ſua manu deſcriberet. que vſqꝫ hodie in ceſarienſi bibliotheca habentur. Sed et ī. xij. prophetas viginti quinque ezeſeon. i. queſtionum origenis volumina manu ſua exarata reperi. que tanto amplector et ſeruo gaudio et creſi opes habere me credam. Si enim leticie eſt vnam epiſtolam habere martiris: quantomagis tot milia verſuum que michi videntur ſui ſanguinis ſignaſſe veſtigia. Scripſit anteq̄ꝫ euſebius ceſarienſis apologeticon. i. excuſabilem pro origine et paſſus eſt ceſaree paleſtine ſub perſecutione maximini. Ca. lxxvi.

PIerius alexādrine eccleſie preſbiter. ſub claro et diocleciano pricipibꝰ. eo tpe quo eādem eccleſiā theonas

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

ep̄s regebat florẽtiſſime populos docuit. et ĩ tantā ſermonis
diuerſoꝝq; tractatuū qui vſq; hodie extāt deuenit elegantiā
vt origenis iunior vocaretur. Conſtat hunc mire aſkeſeon .i.
inopie et appetitorē volūtarie pauꝑtatis ſciētiſſimūq; dyale
tice et rethorice artis poſt ꝑſecutionē ōne vite ſue tēpꝰ rome
fuiſſe verſatū. Huiꝰ ē lōgiſſimꝰ tractatꝰ in oſee propheta. quē
ĩ ꝑuilegio paſche habitū ipſe ſermo demōſtrat. Ca. lxxvij.

Lucianus vir diſertiſſimꝰ āthiochene eccleſie pbr̄. pꝰ
modū nicomedie ep̄s tm̄ in ſcripturaꝝ ſtudio laborauit
et vſq; hodie quedā exēplaria ſcripturaꝝ luciani nūcupent̄.
Ferunt̄ eiꝰ de fide libelli et breues ad nōnullos ep̄le. Paſſus
eſt nicomedie ob confeſſionē xp̄i. ſub ꝑſecutione maximū ſe-
pultuſq; ē helenopoli bithimie. Capit. lxxviij.

Phileas de vrbe egypti que vocat̄ thebais. nobilis ge
nere et nō ꝑuis opibꝰ ſuſcepto epiſcopatu elegātiſſimū
libꝝ de martiꝝ laude cōpoſuit. et diſputacōe actoꝝ hita aduer
ſum iudicem qui eū ſacrificare cogebat pro xp̄o capite trun
catur. eodem ĩ egypto auctore ꝑſecutiōis quo lucianus nico
medie. Capitulum. lxxix.

Arnobius ſub dyocleciano principe apud affricā florē
tiſſime rethoricam docuit. Scripſit aduerſum gentes
duo volumina que vulgo extant. Capit. lxxx.

Firmianus qui et lactantius arnobij diſcipulꝰ ſub dy
ocleciano principe acitus cum flauio gramatico. cuiꝰ
de medicina libri verſu cōpoſiti extāt. nicomedie rethoricam
docuit ac penuria diſcipulorum ob grecam videlicet ciuita
tem ad ſcribendum ſe contulit. Habemus eius ſimphoſiū .i.
ſimilitudinem quē adoleſcentulus ſcripſit in ſcolis affrice et
odeporicō .i. viaticū vel itinera de affrica vſq; ĩ nicōediā exa
metris deſcriptū verſibꝰ: et aliū libꝝ qui inſcribit̄ gramaticꝰ

et alium pulcherrimum de ira dei et inſtitutionū diuinarū.
Aduerſum gentes libros ſeptem epitomē.i.breuiarium eiuſ
dem operis in libro iaketalo.i.viſionis vel memorie dei et
ad aſclepiadem libros duos. De perſecutione librum vnum.
Ad probum epiſtolarum libros quatuor. Ad ſeucrum epiſto
larum libros duos. Ad demetrium auditorem ſuum epiſtolaꝝ
libros tres. et ad eundē de opificio dei vel formationis hoīm
librum vnū. Hic in extrema ſenectute magiſter ceſaris criſpi
filij conſtantini in gallia fuit qui poſtea a patre interfectꝰ ē.

Capit.lxxxi.

EUſebius ceſaree paleſtine epī i ſcripturis diuinis ſtu
dioſiſſimus. et bibliothece diuine cum pamphilo mar
tire diligentiſſimus perueſtigator eiddit infinita volumina
dequibus ſunt hec euangelice apolizeon.i.euangelice expoſi
tionis libri viginti euangelica epropataſkenes.i.euangeli
carum preparationum libri quindecim. Theophanias.i.appa
ritionis libri quinque. Eccleſiaſtice hyſtorie libri decem. In
cronicorum canonum omnimodam hyſtoriam et eorum epi
tomen.i.breuiarium: et de euangeliorum dyaphonia.i.diſſo
nantia. Et in yſaiam libri decem. Et contra porphirium qui
eodem tempore ſcribebat in ſicilia vt quidam putant libri
triginta . de quibus ad me viginti tm̄ peruenerunt topicon
.i.mortalium libꝝ vnum apologim pro origīe libros ſex. De
vita pamphili libri tres. De martiribus alia opuſcula et in
centum quinquaginta pſalmos eruditiſſimos commentarios
et alia multa. Floruit maxime ſub cōſtantino imperatore et
conſtantio et ab amiciciam pamphili martiris cognomentū
ab eo ſortitus eſt.

Capit.lxxxij.

REticius eduorum.i.auguſtudunēſis epiſcopus ſub cō
ſtantino celeberrime fame habitꝰ eſt i gallia. Legunt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

eius cõmentarij in canticum canticorū et aliud grande volu men aduerſus nouacianū nec preter hec opum eius quicq̄ legi.

Capitulum. lxxxiij.

Methodius olipi licie et poſtea tyri eps̄. nitidi cōpoſiti qȝ ſermonis aduerſus porphirium confecit libros et ſimphoſium. i. ſimilitudinē decem virginū. et de reſurrectiōe opus egregium contra origenem: et aduerſus eundem de phitoniſſa et de aotezozoy. i. aīe exitum. In geneſimqȝ et in canticum. canticoꝝ cõmentarios et multa alia que vulgo lactitā tur. Ad extremum nouiſſime ꝑſecutiōis ſiue. vt alij affirmāt ſub decio et valeriano in calcide grecie martirio coronatꝰ ē.

Capitulum. lxxxiiij.

Iuuentus nobiliſſimi generis hyſpanus pbr̄. quatuor euangelia exametris verſibus ad verbum pene trāſferens. quatuor libros expoſuit. et nō nulla eodē metro ad ſacramentoꝝ ordinē ꝑtinētia. Floruit ſub cōſtantino pricipe.

Capitulum. lxxxv.

Eſtaſius genere pāphilus. primum berie ſirie eps̄. deinde anthiochie rexit eccleſiam aduerſus arrianū dogma multa cōponens ſub conſtantio principe pulſus eſt in exilium traianopolim tracie. vbi et vſqȝ hodie conditꝰ eſt. Extāt eius voluīa de aīa. de entaſrimeiteon aduerſum origenē. et infinite epiſtole quas enumerare longū ē.

Ca. lxxxvi.

Marcellꝰ anciranꝰ eps̄. ſub cōſtantino et cōſtantio pricipibꝰ floruit. multaqȝ diuerſaꝝ expoſitionū ſcripſit voluīa et maxīe aduerſus arrianos. Ferūt cōtra hūc aſtirij et appollīaris libri ſabelliāe eū hereſeos arguētes. Sed et hylarīꝰ ī. vij. aduerſus arriaōs libro noīs eiꝰ quaſi heretici meminit. Porro ille defēdit ſe nō ēē dogmatis cuiꝰ acuſatᷣ ſed cōioīs iulij et athanaſii romāe et alexādrie vrbis pōtificū.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

Capitulum.lxxxvij.

Athanaſius alexandrine vrbis ep̄s multa arrianorum perpeſſus inſidijs ad conſtantem galliarum principem fugit. Vnde reuerſus cum litteris rurſus poſt mortem illius fugat⁹ eſt. et vſqꝫ ad iouiniani imperium latuit a q̄uo recep ta eccleſia ſub valente morit̄. Feruntur eius aduerſum gẽtes duo libri: et contra valentem et vrſatium liber vnus. De vir ginitate liber vnus. De perſecutionibus arrianorum plurimi et de pſalmorum titul⁹. Et hyſtoria anthonij monachi vitam continens. eortaſtikai. i. caſtigationis epiſtole. et multa alia que enumerare longum eſt. Capit.lxxxviij.

Anthonius monachus cuius vitam athanaſius alexan drinus epiſcopus in ſigni volumine proſecutus eſt. mi ſit egyptiace ad diuerſa monaſteria apoſtolici ſenſus ſermo niſqꝫ ſeptem epiſtolas. que in grecam latinam tranſlate ſunt quarum p̄cipua eſt ad arſenoitas. Floruit conſtãtino et filijs eius regnantibus. Ca.lxxxix.

Baſilius anciranus epiſcop⁹ artis medicine ſcripſit cõ tra marcellum et de virginitate librũ et nõ nulla alia et ſub regio conſtantino macedoniane partis cum euſtaſio ſebaſteno principe fuit. Ca.xc.

Theodorus heraclee traciarum epiſcopus elegantis ap tiqꝫ ſermonis et magis hyſtorice intelligentie edidit ſub conſtantino principe cõmentarios in matheũ et in iohã nem et in apoſtolum et in pſalterium. Ca.xci.

Euſebius emiſenus epiſcopus elegantis et rethorici in genij ĩnumerabiles et qui ad plauſum populi ptineãt confecit libros magiſqꝫ hyſtoriam ſecutus eſt ab hijs qui de clamare ſplendide loqui volunt ſtudioſiſſime legunt̄. E quib⁹ vel precipue ſunt aduerſus iudeos et gentes et nouacianos

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

Et in ep̄lam ad galathas ypotheſeon.i. expoſitionū libri decem et in euangeliā omelie breues ſed plurime. Floruit tempibus conſtantij imperatoris ſub quo et mortuus āthiochie ſepultus eſt.

Capitulum. xcij.

Triphilius cipriliteñſis ſiue leuconteon ep̄s eloquentiſſimus ſue etatis et ſub rege conſtantio celeberrimus fuit. Legi eius ī canticum canticorum cōmentarios et multa alia cōpoſuiſſe fert̄ que in noſtras manus minime puenerunt.

Capitulum. xciij.

Donacius a quo donaciani p affricam ſub conſtantino cōſtantioq; principibus pullulaueruut. aſſerens a noſtris ſcripturas in perſecutione ethnicis traditas totam pene affricam et maxime mimidiam ſua perſuaſione decepit. Extant eius multa ad ſuam hereſim pertinentia opuſcula et de ſpiritu ſancto liber arriano dogmati congruens.

Capitulum xciiij.

Aſterius arriane philoſohus factione ſcripſit regnāte conſtantio in epiſtolam ad romanos et in euangelia et in pſalmos cōmentarios et multa alia. que a ſue partis hominibus ſtudioſiſſime leguntur.

Ca. xcv.

Lucifer caralitanus epiſcopus cum pācracio et hylario romane eccleſie clericis ad conſtantium imperatorem a liberio epiſcopo pro fide legatus miſſus. cum nollet ſub nomine athanaſii nicenā dāpnare fidē ī paleſtinā relegat̄ mire cōſtantie et p̄parati animi ad martiriū. Contra cōſtātiū īperatorē ſcripſit libros. eiq; legēdos miſit. ac nō multa poſt iuliano principe reuerſus caralis valentiniano regnante obijt.

Capit. xcvi.

Euſebius natiōe ſardus ex lectore vrbis rome vercellenſis ep̄s ob confeſſionem fidei a cōſtātio pīcipe ſcitopolī. et inde cappadotiā relegat⁹

ſub iuliano īpatoꝛe ad eccleſiam reuerſus. edidit in pſalmos
cōmētarios euſebij ceſarieſis. quos et greco ī latinū verterat
et moꝛtuꝰ valentiniano et valente regnātibꝰ. Ca. xcvij.

FOrtunatius natione afer aquileienſis epiſcopus īpan
te conſtantio in euangelio titulis oꝛdinatis bꝛeui ſer-
mone ruſticoqꝫ conſcripſit cōmentarios. Et in hoc habet̄ de
teſtabilis ꝙ liberium romane vrbis ep̄m pꝛo fide ed exiliū
pergentem. pꝛimus ſollicitauit et fregit et ad ſuperſcriptio
nem hereſeos compulit. Ca. xcviij.

ACacius quē quia luſcus erat monothalmon monoculū
nuncupabant ceſarienſis eccleſie in paleſtina ep̄s. ela
borabat in eccleſiaſten. xviij. volumina. et ſinoktezetnpaton
.i. dogmata populoꝝ ſex et multos p̄terea diuerſos qꝫ trac-
tetus compoſuit. In tantum autem ſub conſtantio īperatoꝛe
claruit vt in locum liberij ep̄i rome felicem arrianum ep̄m
conſtitueret. Capit. xcix.

SErapion timeus epiſcopus qui ob elegantiam ingenij
ſcolaſtici cognomen meruit. carus anthonij monachi
edidit aduerſum manicheum egregiū libꝛum. et de pſalmoꝝ
titulis alium. et ad diuerſos vtiles epiſtolas et ſub cōſtātio
pꝛīcipe etiā in confeſſione īclitꝰ fuit. Ca. C.

HYlarius pictauioꝝ aquitanice ep̄s factione ſaturinni
arelatenſis ep̄i de ſynodo biturienſi frigiā relegatus
duodecim aduerſus arrianos cōfecit libꝛos et alium libꝝ de
ſynodis quem ad galliarū epiſcopos ſcripſit. Et in pſalmos
cōmentarios in pꝛimum videlicet et ſecundum et a quinqua
geſimo pꝛīo vſqꝫ ad ſexageſimū ſecūdū et a centeſimo octauo
decimo vſqꝫ ap cēteſimū ſexageſimū. In quo ope imitatus oꝛi
genē non nulla etiam de ſuo addidit. Eſt eius ad conſtantiū
libellus quem viuenti conſtantino poli poꝛrexit. et alius in

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

conſtantium quem poſt mortem eius ſcripſit . et alius liber aduerſus valentem et verſatium hyſtoriā ariminenſis et ſileucienſis ſinodi continens. et ad prefectum ſaluſtium ſiue cōtra dyoſcorum. et liber ymnorum et miſteriorum alius. et cōmentarij in matheum et tractatus in iob quos de greco origenis ad ſenſus trāſtulit. et aliꝰ elegās libellꝰ contra auxentium et nōnulle ad diuerſos ep̄le. Aiunt quidā ſcripſiſſe eū in cantica canticorum ſed a nobis hoc opus ignorat̃. Morē pictauis valentiniano et valente regnantibꝰ. Ca.ci.

Victorinꝰ natiōe afer rome ſub cōſtātio pricipe rethoricā docuit. et ī extrēa ſenectute xp̄i ſe tradens fidei ſcripſit aduerſū arrianos libros more dyaletico valde obſcuros. qui niſi ab eruditis nō ītelligūt̃ et cōmētarios ī aplm̄. Ca.cij.

Titus boſtrenus epiſcopus ſub iuliano et iouiniano pricipibꝰ fortes aduerſū manicheos ſcripſit libros et nōnulla alia voluīa. Morit̃ ſub valēte pricipe. Ca.ciij.

Damaſus romane vrbis epiſcopꝰ. elegans in verſiculis componendis ingenium habuit. Multaque et breuia opuſcula heroyco metro edidit. et prope octogenarius ſub theodoſio principe morit̃. Capit.ciiij.

Apollinaris laodicenus ſyrie epiſcopus patre preſbitero. magis gramaticis in adoleſcencia operam dedit. et poſtea ī ſanctas ſcripturas īnumerabilia ſcribens. ſub theodoſio īperatore obijt. Extāt eiꝰ ad porphiriū trigīta libri qui inter cetera opa eiꝰ vel maxīe probant̃. Ca.cv.

Gregoriꝰ boeticꝰ hilliberri ep̄s vſqꝫ ī extremā ſenectutē diuerſos mediocri ſermōe tractatꝰ cōpoſuit et de fide elegātē libꝝ qui hodieqꝫ ſupereſſe dicit̃. Ca.cvi.

Pacianꝰ ī pirenis iugis baſcinone ep̄s caſtitate et eloquentia et tam vita ꝗ̃ ſermone clarus. ſcripſit varia

opuſcula. de quibus eſt contra nouacianos liber et ſub theo
doſio prīcipe ad vltimā ſenectutē mortuꝰ ē. Ca.cvij.

FOtinus de gallo grecia marcelli diſcipulꝰ et firmi eṗs
ordinatus hebionis hereſim inſtaurare conatus eſt. et
poſtea a valētino prīcipe pulſus ab eccleſia. plura cōſcripſit
volumina in quibꝰ vel precipui ſunt contra gentes et ad va
lentinianum libri. Ca.cviij.

PHebadius agem galliarꝫ eṗs edidit contra arrianos
librꝫ. Dicunt͛ eiꝰ et alia eſſe opuſcula que nec dū legi.
Viuit vſqꝫ hodie decrepita ſenectute. Ca.cix.

DIdimus alexandrinus captus a pu͛a etate oculis. et ab
hoc elementoꝝ quoqꝫ ignarꝰ tm̄ miraculū ſui oībꝰ prebuit
vt dyaleticā quoqꝫ et geometrā que vel maxime viſu indigent
vſqꝫ ad pfectum didicerit. Hic plurima nobiliaqꝫ conſcripſit
Cōmentarios in pſalmos oēs. Cōmentarios in euangelia ma
thei et iohānis. Et de dogmatibus et cōtra arrianos libros
duos. Et de ſpū ſancto librꝫ vnum quē ego in latinum verti
Et in yſayā thomos octodecī. In oſee ad me ſcribens cōmen
tariorum libros tres et in zachariā libros quinqꝫ. et cōmen
tarios in iob et multa alia que digerere proprij īgenij ſunt.
Viuit vſqꝫ hodie et octogeſimum tercium etatis ſue iā ānū
excellit. Capit.cx.

OPtatus afer meliuitanus eṗs ex pte catholici ſcripſit
ſub valētiniano et valēte prīcipibꝰ aduerſū donaciāe
ptis calūpnians libros ſex in quibus aſſerit crimē donatici
noꝝ in nos falſo retorqueri. Capit.cxi.

AChilius ſeuerꝰ hyſpanꝰ de genere illius ſeueri ad quē
lactantij duo libri eplāꝝ ſcripti ſunt cōpoſuit volumē
quaſi odaporikon. i. itinerariū totius vite ſue ſtatū continēs
tā proſa qꝫ verſibꝰ qd vocauit kataſcropben. i. cōuerſationē

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

ſiue peran.i.peram et ſub valentiniano principe moritur.

Capitulum.xij.

CIrillus iheroſolime eṗs.ſepe pulſus ab eccleſia.et re-
ceptus: ad extremum ſub theodoſio principe:octo an
nis īconcuſſum eṗatum tenuit. Extāt ei⁹ catheſeon.i.doctri
naꝝ opuſcula que in adoleſcencia ſua cōpoſuit. Ca.cxiij.

EVzonius apud theſpeſium rethorem.cum gregorio na
zanzeno epiſcopo adoleſcens. ceſaree eruditus eſt: et
eiuſdem poſtea epiſcopus plurimo labore corruptā bibliothe
cam origenis et pamphili. in membranis inſtaurare conat⁹
eſt.et ad extremum ſub theodoſio principe eccleſia pulſus ē
Ferunt̃ ei⁹ varij multipliceſq; tractatus: quos noſſe facile ē.

Capitulum.cxiiij.

EPhiphanius cypri ſalamine epiſcopus.ſcripſit aduer
ſus omnes hereſes libros. et multa alia.que ab erudi
tis propter ſenſum: et a ſimplicioribus propter verba quoq;
lactitantur. Super eſt vſq; hodie: et ī extrema iam ſenectute
varia cudit opuſcula. Capitulum.cxv.

EFfrem ediſſene eccleſie dyaconus multa ſyro ſermone
compoſuit opuſcula: et ad tantam venit claritatem:
vt poſt lectionem ſcripturaꝝ publice in quibuſdam eccleſiis.
ei⁹ ſcripta recitent̃. Legi de ſpū ſancto ei⁹ volumen q̄d quidā
de ſyriaca līgua verterat: et acumē ſublimis īgenij etiā ī trāſ
latiōe cognoui. Deceſſit ſub valēte pricipe. Ca.cxvi.

BAſili⁹ ceſaree capadotie que pri⁹ mazacha vocabatur
eṗs egregi⁹ cōtra eunomiū elaborauit libros et de ſpū
ſancto volumē et ī examerō omelias.ix.et aſcecō.i.ītellectū
et breues varioſq; tractat⁹. morit̃ īpāte graciano. Ca.xcvij.

GRegorius nazanzenus epiſcopus vir eloquentiſſimus
p̄ceptor mēus.ex quo ſcripturas illo explanāte didici.

e

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

ad triginta milia verſuum oīa opa ſua cōpoſuit. E quibus
illa ſunt de morte fratris ceſarij perioi poptochi.i.de amore
īopie. Ac laudes machabeoꝝ. Laudes cypriani. Laudes atha
naſii. Laudes maximi philoſophi. poſt exiliū reuerſi quē falſo
nomine quidā herona ſupſcripſerunt: quia eſt et alius liber
vituperationē maximi eiuſdem continens quaſi non licuerit
eundem et laudare et vituperare pro tpe. Et liber exametro
verſu virginitatis et nupciaꝝ cōtra ſe diſſerētiū. Aduerſus
euuomium libri duo. De ſpiritu ſancto liber vnꝰ. Contra iu
lianum imperatorem liber vnus. Secutꝰ eſt aūt polemoniū
dicendi character. Viuo qꝫ ſe epm in loco ſuo ordinans ruri
vitam monachi exercuit. Deceſſitqꝫ ān hoc ferme triēnium
ſub theodoſio principe. Ca.cxviij.

LUcius poſt athanaſium arriane ptis eps ad theodoſiū
principē a quo expulſus eſt alexandrinam eccleſiam
tenuit. Extant ſolēpnes eiꝰ de paſcha epiſtole et pauci varia
rū ypocheſeon.i.expoſitionū libelli. Ca.cxix

DYodorus tharſenſis eps dum anthiochie eſſet pſbiter
magis claruit. Extant eius in apoſtolū cōmentarij et
multa alia. ad euſebij magis emiſeni caracterem partinentia
cuius cum ſenſum ſecutꝰ ſit eloquentiam imitari non potuit
propter ignorantiā ſeculariū lraꝝ. Ca.cxx.

EUnomiꝰ arriane ptis euzazenus eps in aptā hereſeos
ſue prorumpens blaſphemiā vt quod illi tegunt iſte
publice fateatur vſqꝫ hodie viuere dicitur in cappadocia et
multa contra eccleſiam ſcribere auſus eſt. Rnderunt ei apolli
naris. didimꝰ. baſilius ceſarienſis. gregorius nazanzenus et
niſenus. Ca.cxxi.

PRiſcillianus abile eps qui factiōe hidacij et itacij tre
ueris a maximo tyranno ceſus eſt. edidit multa voluīa

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

de quibus ad nos aliqua peruenerunt. Hic a nonnullis vſqꝫ
hodie gnoſtice. i. baſilidis vel marcionis de quibus herene⁹
ſcripſit hereſeos accuſatur. defendentibus non ita eū ſenſiſſe
vt arguitur. Capiulum. cxxij.

PAtronianus prouincie hyſpanie virvalde eruditus et
in merito ope veterib⁹ cōpand⁹. ceſus ē et ipſe treue
ris cū pricilliano feliciſſimo iuliano eutropio eiuſdē factiōis
auctorib⁹. Extant ei⁹ ingenij opa diuerſis metris edita..

Capitulum. cxxiij.

TIberianus boeci⁹ ſcripſit pro ſuſpiciōe qua cū preſcilli
ano accuſabatᷣ hereſeos apollogeticū tumenti cōpoſi
toqꝫ ſermōe. Sed poſt ſuoꝝ cedem tedio vict⁹ exilij mutauit
propoſitū. et iuxta ſanctā ſcripturā canis reuerſ⁹ ad vomitū
ſuū. filiā deuotā criſto virginē matrimonio copulauit ſibi.

Capitulum. cxxiiij.

AMbroſius mediolanenſis eps̄ vſqꝫ in pn̄tem diē ſcri
bit. de quo quia ſupereſt meū iudicium ſubtrahā ne
in alterutram partem aut adulatio in me reprehendatᷣ aut
veritas. Capitulum. cxxv.

EUagrius anthiochie eps̄ acris et feruentis ingenij cū
adhuc eſſet pbr̄ diuerſaꝝ ypotheſeon. i. expoſitionum
tractat⁹ michi legit. quos nec dum edidit. Vitam q̄ꝫ beati ā
thonij de greco athanaſii ī ſermonē nr̄m trāſtulit. Ca. cxxvi.

AMbroſius alexandrin⁹ auditor didimi ſcripſit aduer
ſus apollinarē volumē multoꝝ verſuū de dogmatib⁹
et vt ad me nup quodā narrāte ꝑlatū ē. cōmentarios in iob
Qui vſqꝫ hodie ſupereſt. Capit. cxxvij.

MAxim⁹ ph̄us nat⁹ alexandrie conſtantinopoli eps̄ or
dīat⁹ et pulſus īſignē de fide aduerſus arrianos ſcrip
ſit libꝝ quē graciano īꝑatori mediolanū dedit. Ca. cxxviij.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

GRegorius niſenꝰ ep̄s frater baſilij ceſarienſis an̄ pau
cos annos michi et gregorio nazāzeno cōtra euuomi
um legit libros qui et alia multa ſcripſiſſe et ſcribere dicitᷓ.

Capitulum.cxxix.

IOhānes āthiochene eccleſie preſbiter euſebij emiſſeni
diodoriqꝫ ſectator multa cōponere dicitur opuſcula de
quibus vnum libꝝ legi. Ca.cxxx.

GElaſius ceſaree paleſtine ep̄s poſt eunomium ep̄m ac
curati limatiqꝫ ſermonis fertᷣ quedā ſcribere capitula
ſed celare. Capit.cxxxi.

THeotimus ſcycie thomorum. ep̄s in morem dyalogoꝝ
et veteris eloquētie breues comaticoſqꝫ tractatus edi
dit. Audio eum et alia ſcribere. Ca.cxxxij.

DExter paciani filius de quo ſupradiximus clarus ad
ſeculū et criſti fidei deditus fertur ad me cōmodā hyſto
riam texuiſſe quā nondū legi. Ca.cxxxiij.

AMphilochius yconij epiſcopus. nuper michi librum le
git de ſpiritu ſancto. ꝙ deus et ꝙ adorandus ꝙqꝫ omni
potens ſit. Capit.cxxxiiij.

SOfronius vir adprime eruditus. laudes bebleē adhuc
puer: et nuper de ſubuerſione ſerapis inſignē librū cō
poſuit. De virginitate qꝫ ad euſtochium. et vitam hylarioīs
monachi. opuſcula mea in grecū ſermonē elegantiſſime trāſtu
lit. Pſalteriū qꝫ et prophetas quos nos de hebreo ſermone
in latinum vertimus. Capit.cxxxv.

IHeronimus natus p̄re euſebio opido ſtridonis. ꝙ a
gothis euerſum dalmacie quondā pannonieqꝫ cōfiniū
fuit vſque in p̄ntem annum. i. theodoſii principis quartūdeci
mum. Hec ſcripſi. Vitam pauli monachi. Epiſtolaꝝ ad di
uerſos librū vnum. Ad heliodoꝝ exhortatoriā. Altercationē

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

luciferani et ortodoxi. Cronicon.i. tēporale oīmode hyſtorie In iheremiam. et ezechiel omelias origenis vigīti ſex quas de greco in latinū verti. De ſaraphin. De oſanna. De frugi et luxurioſis filijs. De tribus queſtionibus legis veteris omeli as tres. In canticum canticoꝝ duas. Aduerſus heluidiū vnā epiſtolam de virginitate marie perpetua. Ad euſtochium de virginitate ſeruanda vnam. Ad marcellā epiſtolaꝝ libꝝ vnū Conſolatoriā de morte filie ſue ad paulā vnā. ¶ In eplām pauli ad galathas cōmentariorum libros tres. Itē in epiſto lam ad epheſios cōmētarioꝝ libros tres. In eplāȝ eiuſdē ad tytum librum vnum. In epiſtolam ad philemonem librum vnum. In eccleſiaſten cōmentarios. Queſtionum hebraicarū in geneſim libꝝ vnus. De locis librum vnum. Hebraicorum nominu librum vnum. De ſpū ſancto didimi quem in latinū tranſtuli librum vnum. In luca omelias triginta nouē. In pſalmos a decimo vſqꝫ ad ſextumdecimum tractatus ſeptem. De captiuo monacho. Vitam beati hylarionis. ¶ Nouum teſtamentum grece fidei reddidi. Vetꝰ iuxta hebraicum trāſ tuli. Epiſtolarū autē ad paulam et euſtochium quia cotidie ſcribūtur incertus ē numerus. Preterea in micheā explana tionum libros duos. In naum librū vnum. In abacuc libros duos. In ſophoniam librum vnum. In aggeum librum vnū Multa et alia de opere prophetali que nunc habeo in mani bus et necdum expleta ſunt.

Liber beati iheronimi preſbiteri.
De viris illuſtribꝰ. explicit feliciť.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
168 E 17